

Letər gə bii gə chibne 2

Comité de langue soumraye 2018

English

Copyright © 2019, Comité de langue soumraye

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

You may not use this work for commercial purposes. You may adapt and add to this work, but you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one. You must keep the copyright and credits for authors, illustrators, etc.

Titre en français : Les sons et lettres de ma langue soumraye 2

En langue soumraye parlée dans le département du Tandjile-Est, sous-préfecture de Déréssia.

Illustrations : Art of Reading, SIL Tchad

2ième édition : 2019

Nombre d'exemplaires : 30

Letər gə bii gə chibne 2

Letər gə bii gə chibne 2

English

Guide d'enseignement : Livret d'alphabet

Utiliser ce livret d'alphabet pour enseigner les aspects suivants :

- le nom et le son de chaque lettre de votre alphabet
- comment écrire et lire la minuscule et la majuscule de chaque lettre
- que le point final marque la fin d'une phrase
- que nous lisons de gauche à droite
- que chaque lettre a un son différent
- pratiquer l'écriture des lettres

Toujours commencer par une petite révision de la lettre de la veille, des mots-clé et de la phrase simple.

1. Activité des mots-images

1. Enseigner le nom et le son de chaque lettre. Écrire la lettre, par exemple A a, au tableau et demander aux apprenants de dire le nom et le son de chaque lettre.
2. Demander aux apprenants de regarder chaque image et de dire ce qu'ils voient.
3. Montrer le mot en bas de chaque image, lire les mots et demander aux apprenants de regarder et lire les mots avec vous.
4. Faire lire les mots par quelques apprenants.

5. Dire l'un des mots. Demander aux apprenants de chercher ce mot avec son image et de le lire.
6. Faire beaucoup de pratique de cette façon, jusqu'à ce que les apprenants arrivent à lire chaque mot.
7. Écrire les mots sur les petits cartons. Demander aux apprenants de faire correspondre le carton-mot avec le bon mot/image sur l'abécédaire.

2. Activités avec la boîte à images

1. Demander aux apprenants de bien écouter pendant que vous dites chaque mot illustré dans la boîte à images. Prononcer chaque mot clairement et lentement.
2. Prononcer encore chaque mot. Demander aux apprenants de frapper les mains s'ils écoutent le son de la lettre du jour au début d'un mot.
3. Pour chaque image, demander aux apprenants si le mot commence par le son de la lettre du jour ou par un son différent.
4. Demander aux apprenants de montrer les images qui commencent avec le même son que la lettre du jour et de prononcer le mot. Vérifier que tous les apprenants arrivent à faire cette activité. Aider ceux qui ont des difficultés.

3. La phrase

1. Écrire la phrase au tableau. Lire la phrase aux apprenants deux fois. Montrer les mots en lisant.
2. Faire le plan de lecture du texte, étapes 2 à 5.
3. Chasse aux mots : Demander aux apprenants quels mots dans la phrase commencent avec le son de la lettre du jour. Montrer aux apprenants ces mots dans la phrase.
4. Majuscule : Expliquer/ rappeler aux apprenants que nous écrivons la grande lettre au début d'une phrase ou pour un nom important et que le reste des lettres sont petites. Montrer la majuscule.
5. Point final : Expliquer/ rappeler aux apprenants que le point final indique la fin d'une phrase. Montrer le point.
6. Chasse aux mots-clé : Demander aux apprenants de chercher le mot-clé (de l'activité des mots-images) qui figure dans la phrase, avec le carton-mot si possible
7. Lire le mot avec les apprenants.

4. L'écriture

1. Expliquer aux apprenants comment écrire la lettre du jour – minuscule et majuscule.
2. Demander aux apprenants de pratiquer en écrivant en l'air avec le doigt.
3. Demander aux apprenants de pratiquer dans leur cahier/ sur leur ardoise.
4. Les apprenants qui finissent vite peuvent essayer d'écrire l'un des mots-images.

Plan de lecture du texte

1. L'enseignant lit **tout le texte aux** apprenants.
2. L'enseignant lit le texte **ensemble avec tous** les apprenants.
3. L'enseignant lit le texte **avec quelques apprenants individuellement**, un à un.
4. Quelques apprenants lisent **individuellement seuls**, un à un.
5. L'enseignant lit le texte **ensemble avec tous** les apprenants.

Important à noter !

Aux **étapes 2, 3 et 5**, l'enseignant lit toujours **en même temps que** les apprenants. Les apprenants ne devraient **PAS répéter** après l'enseignant.

À l'**étape 4**, si un apprenant rencontre des difficultés, l'enseignant relit la phrase avec l'apprenant.

Aux **étapes 3 et 4**, il s'agit de **volontaires** parmi les apprenants, pas d'apprenants désignés par l'enseignant.

Bərmê gaba gəlê librə də alpabe :

Unê librə də alpabe də ka di dara gəlê mani nê i ta di :

- letər baa baa də nê alpabe ənda sumdə me 'waga dəra me ca
- letər baa baa da gə jangə də dwe me də geche me man mo
- dəbə gə dodə da ba i 'yanə gənə gwale mən duwa
- ba də asang i əsay jele ha əsay abe
- letər ba da 'waga dəra nəm jiga
- gəlê letər janga dəra

Bag da ur i cvara gaba yara letər me mo kle me pəras bani də də yaradə pi do.

1 Mani nənə mo me mani dundərəgə me day

1. Gələ letər ba ba sumdə me 'waga dəra me. Janga letər ya me tablowə me ur dine ba gunə letər ba ba sumdə me 'waga dəra me ca.
2. Ur dine ba yarna mani dundərəgə ba ba me ba wayna mani nə cendi ba yər me ca.
3. Gəlgə mo gə dodə dundi gəndədələ ba ba, asə mo di daa me waygə dine di gə yarna me gə asna mo di daa ganəm mən.
4. Kal dine nə yab asna mo di.
5. Gu mo mən suməw daa. Ur dine di ba kənjina mo gə ta di gə dundi duwa ca me ba asna daa me ca.

6. Alnale dii gərə bəraa dine di 'wacənəna asa gə mo ba ba do.

7. Jangə mo gə yab managə karton gə bani baniyə me waygə dine ba hana gəlnə mo gə kartonə di daa jaw gaba wudara.

2 Mani nənə dundi day

1. Waygə dine di managə mə inalə gwo molə da, gə dwayna ladnale. Gu mo di angal me ladle pərang me ca.
2. Gu mo di ba ba dang. Waygə dine di managə gə dwayna letər də laba di inalə dərinə nə piyə da gə babna əsəragə daa.
3. Mani dundərəgə ba ba da, ur dine di ga mo duwa nəm i gə letər də laba di labaa nəm wun jiga mo.
4. Ur dine di gə gəlnə mani dundərəgə nə 'waga day nəm bor gə letər də laba di me gə 'wagna mo di daa. Əjəm gə metər di asə angal dəma yər kal dine di alna mani nə ta di pad dayə. Woni 'wacna ladə bədə da, wagələ.

3 Pras

1. Jangə pras daa tablowâ. Asgə dine pras di daa dii sər. Mê asna da gəl mani mo duwâ ba ba.
2. Daṛə bərmê gaba asa mani ladle, mani nê 2 ha 5.
3. Kanja gə letər: Ur dine di i mo gə woy managə pras dwaṛəlê me u letər də laba pi mo. Gəlgə dine mo gə ta di managə pras dwaṛəlê.
4. Letər də geche: Waygə dine di letər də geche da gə jandə diyê gə gənəŋ gə nê pras dəralâ labaa gun sumuwê me ciri sumdə lê me ca. Letər də wor pad da gə jangə i də dine. Gəlgə letər də geche janga dəra.
5. Dəbê gə dodə: Gəlgə dine dara dəbê gə dodə da i 'yaṇa gənê pras dəra. Gəlgə dəbê gə dodə di.
6. Kanja gə mo kle : Waygə dine gə kanjina mo kle gə managə mani dundərəgəlê gə inalâ daa pras lê. Gə kanjəna gə mo gə kartonâ ta di.
7. Asə mo di daa dan gə nê dine.

4 Giyê gə janga

1. Gəlgə dine letər dərway daa gə jangə i man mo, letər də dwe dome də geche me siŋ.
2. Waygə dine di gə jangəna letər di gə dundrâgə daa pəgəŋ.
3. Waygə dine di gə jangəna kaye dayê me arduwas dayê me ca.
4. Dine nê jangəna 'yaṇna da, gə gərsənə janga gə mo gə ta di.

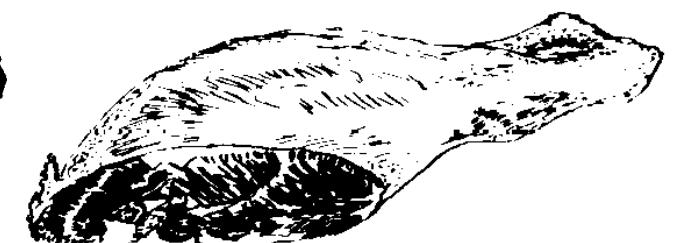
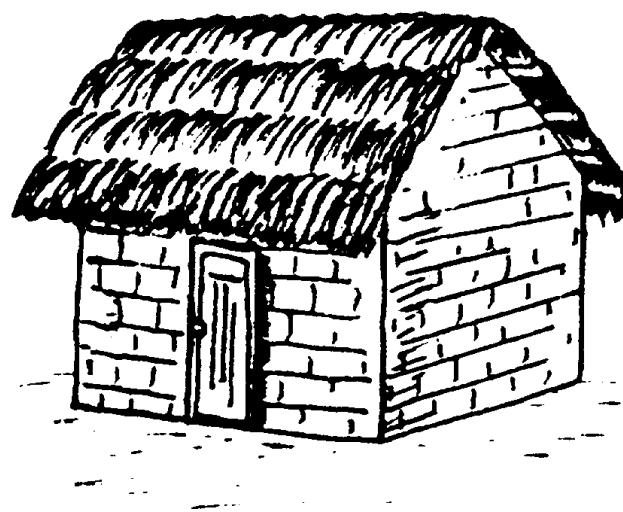
Bərmê gaba asa mani

1. Metər asgə dine maana daa pad.
2. Metər asə maana daa day gə nê dine mən pad.
3. Metər asə maana day gə nê dine nê yab daa mən mən.
4. Dine nê yab asə məndagə mən mən.
5. Metər asə maana daa day gə nê dine mən pad.

Gwale gə lade gaba gama dəmâ !

Managə nimro gə 2, 3 me 5 me da metər asə i daygə nê dine mən mən. Dine nem asa metər tarwê bədâ.
Managə nimro gə 4 da dwe gə 'ywana wamani da metər asə gandəw daa mən.
Nimro gə 3 me 4 me da i dwe gə dərəw ur do me asə səŋ, metər biyəw bədâ.

K k

kogêl

kulê

kabni

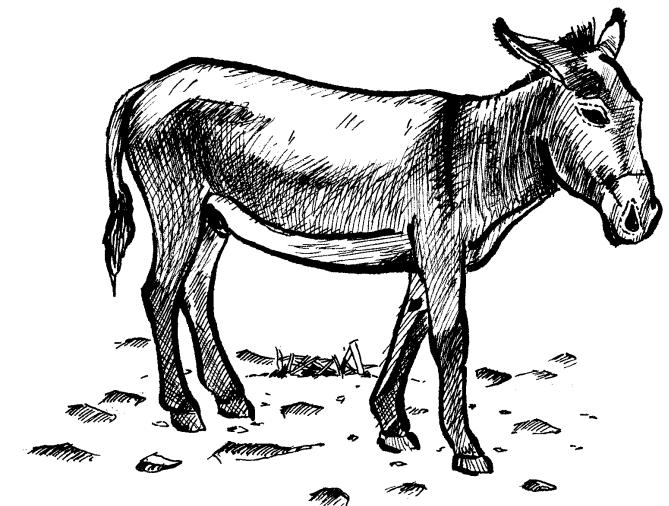
K k

kay

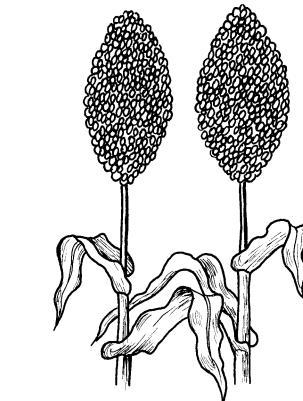
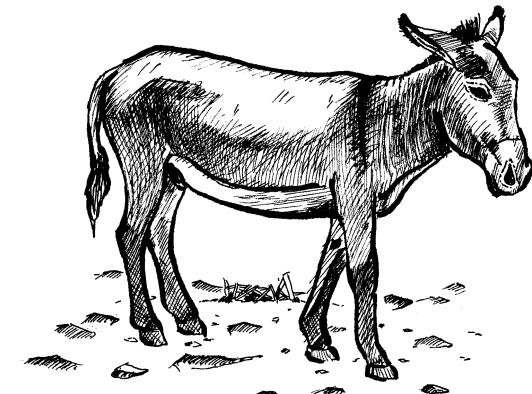
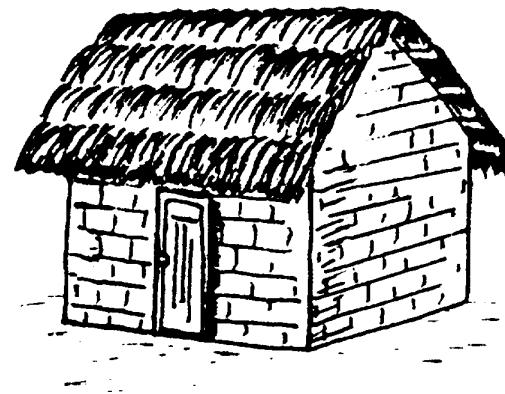
kudəñ

kura

K k

Mo gə wee me u letər «k» dərəñ nê piyê
mo ?

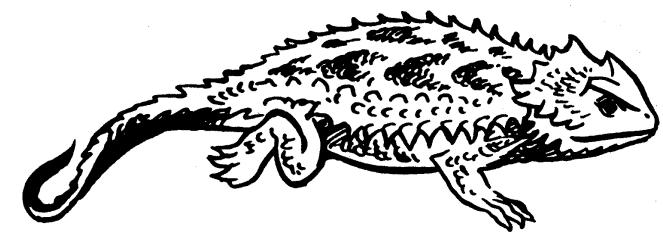
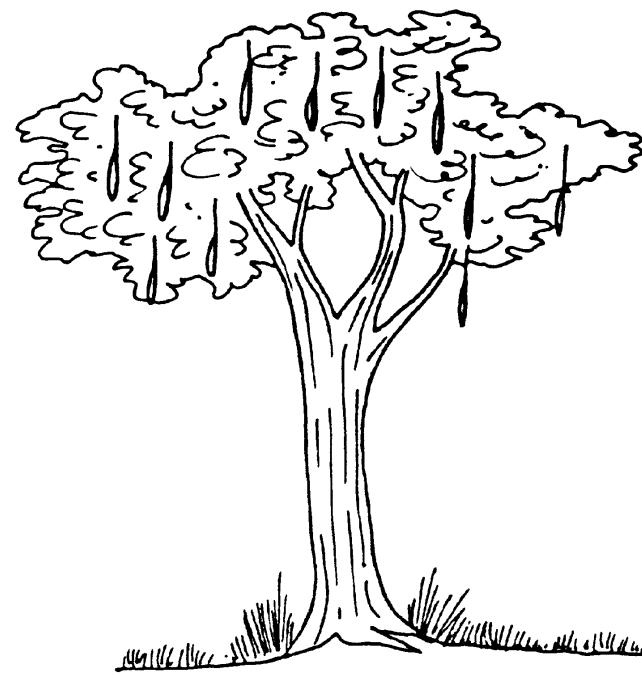
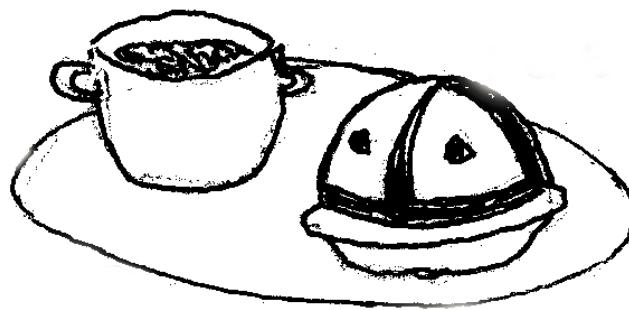

kəlê, kili, kala, kalgə, Kalbam

Kalgə yə kogêl ha nəm
kərət nə Kalbammə. Anji
kundə kogêl bam.

Kk ke kabni

H h

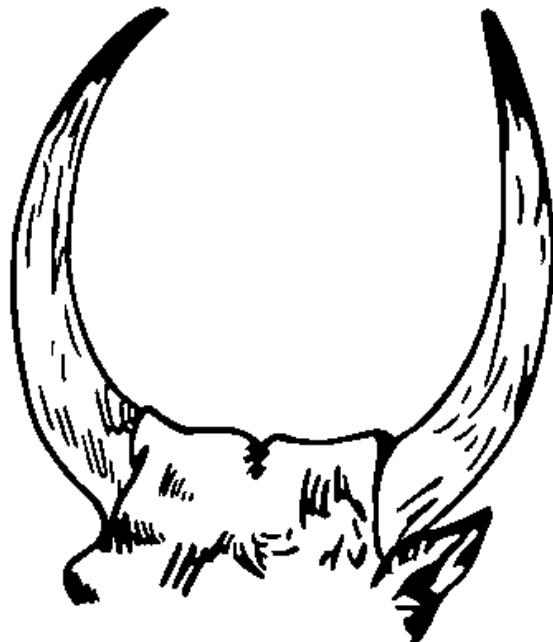

haye

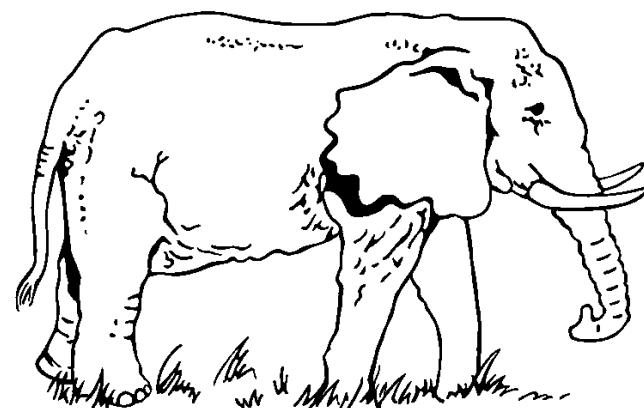
habda

hoy

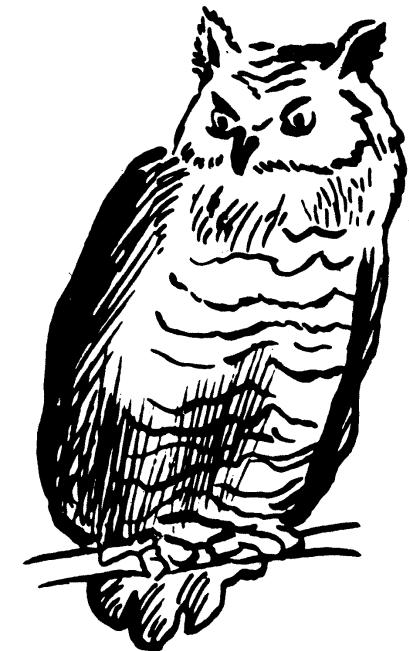
H h

hugdi

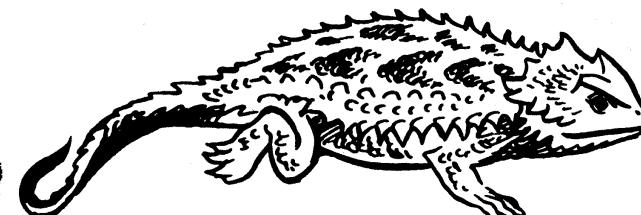
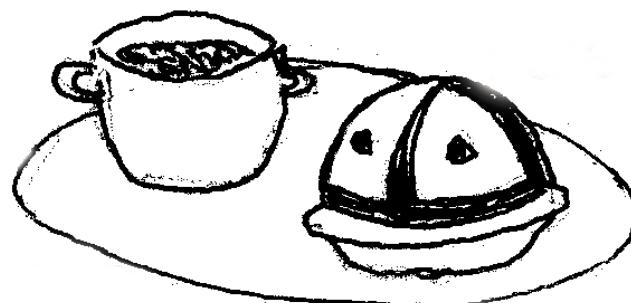
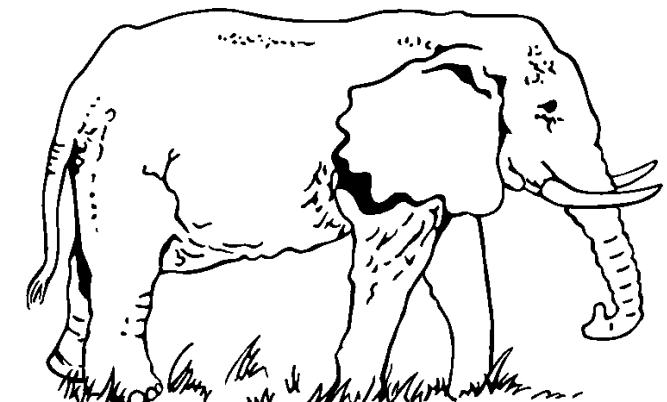
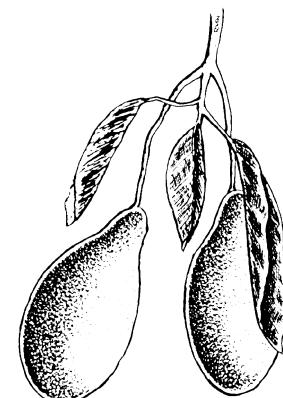
hārā

hogəm

H h

Mo gə wee me u letər «h» dərəñ nê piyê
mo ?

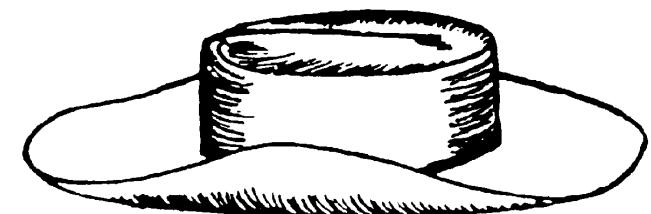
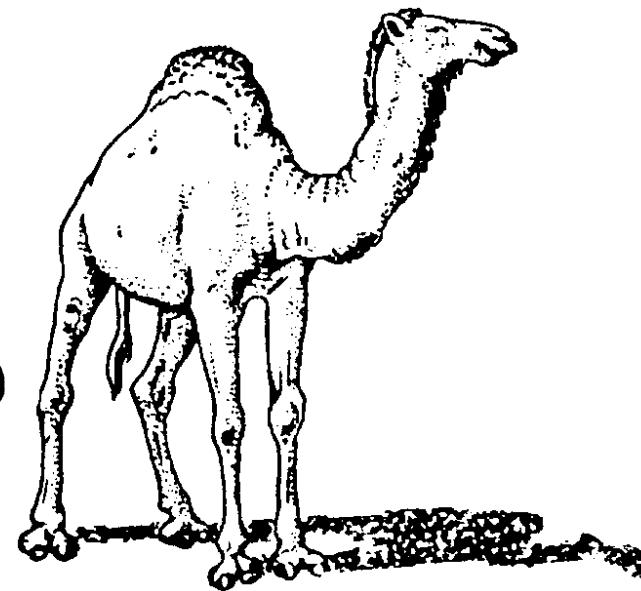
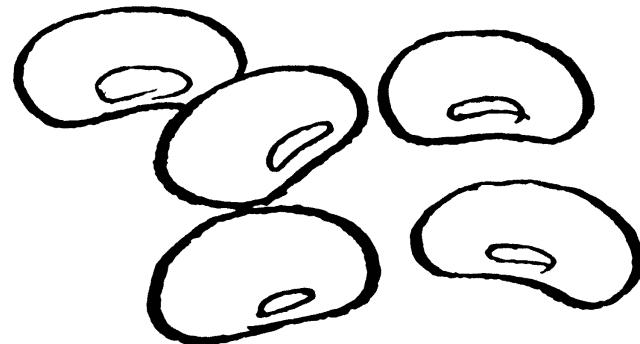
hura, haga, həlala, həbala, Hargə, Harbə

Hoy naga habda dəwê.

Anji 'yo hogəm.

Hh   hurə   habda

J j

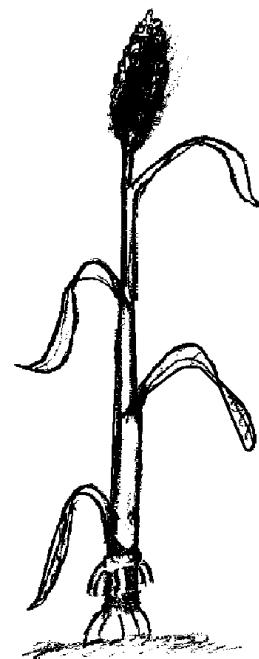

jiri

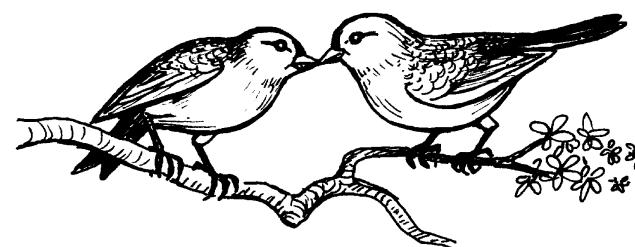
jambal

jagwa

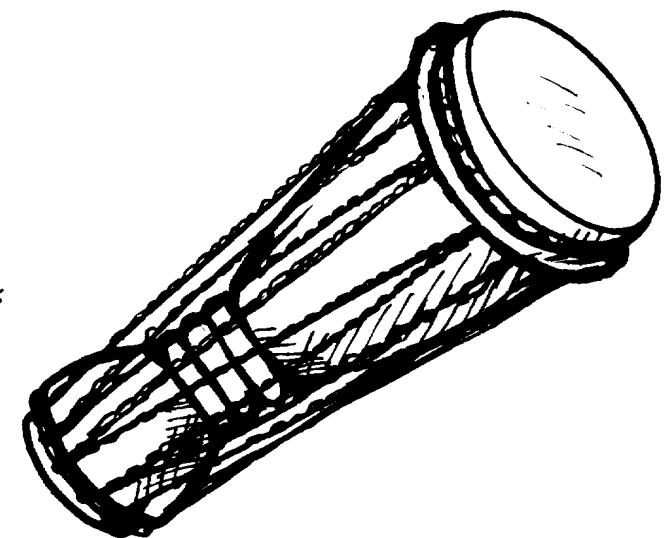
J j

jеле

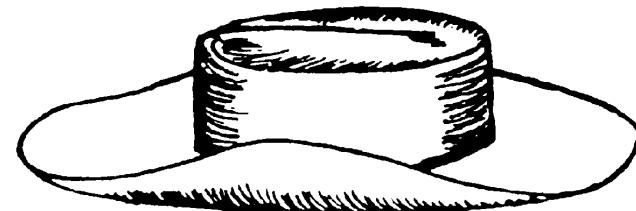
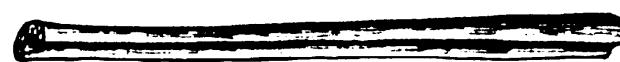
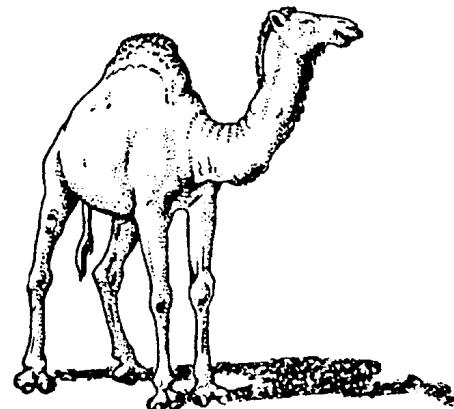
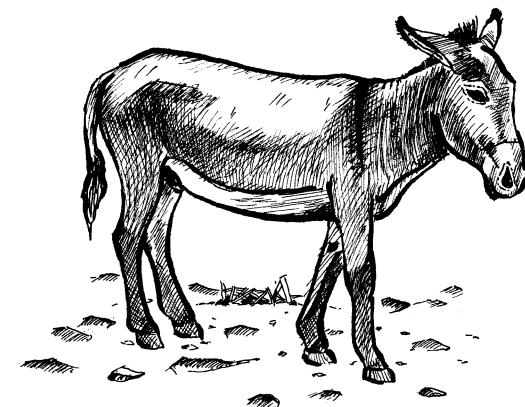
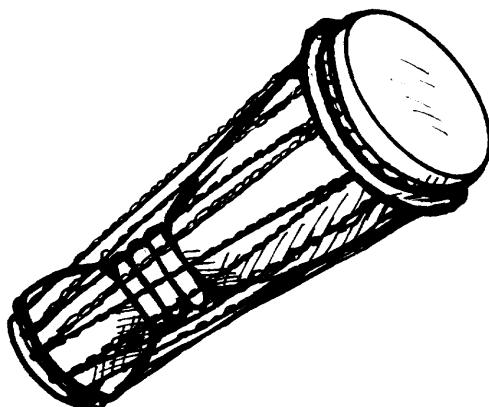
jaw

banjil

J j

Mo gə wee me u letər «j» dərəñ nê piyê
mo ?

jərmê, jara, jawe, jarbe, Jajira

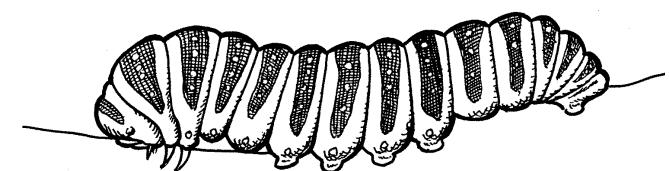
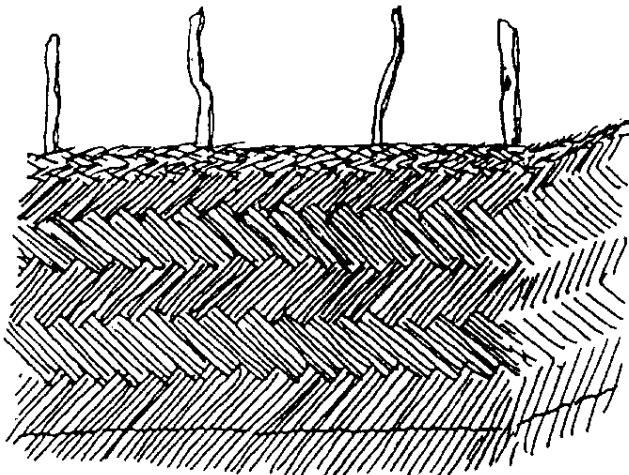
Jərəgê ha kəlê jiri gə woni
jambal.

Jj jele jər

N n

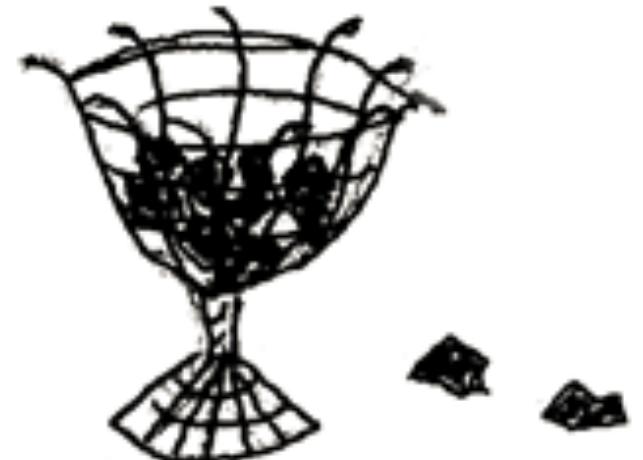
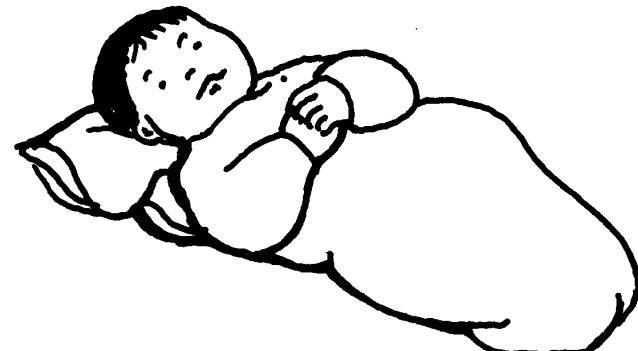
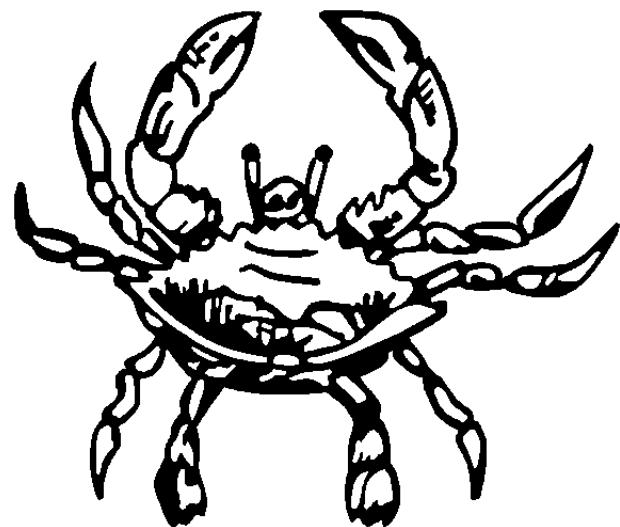

nulin̄

kudiñ

dan̄

N n

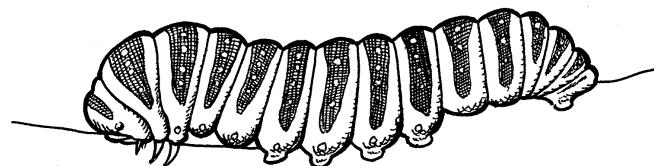
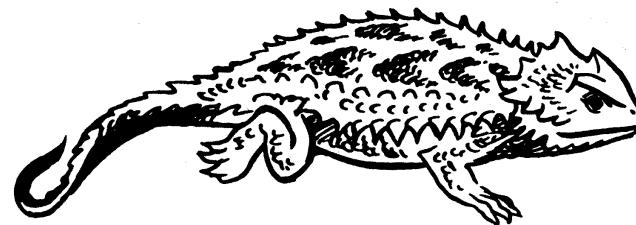
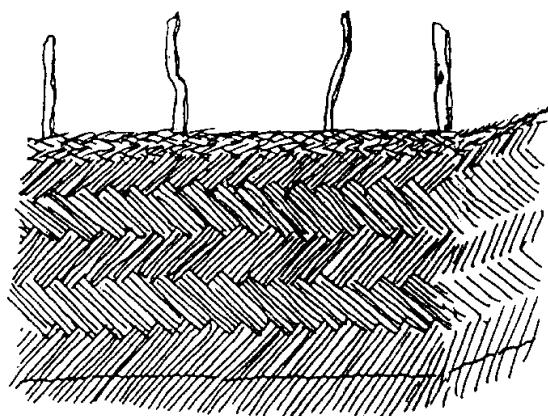
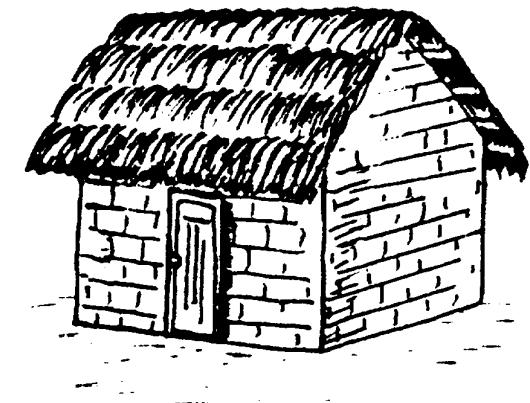
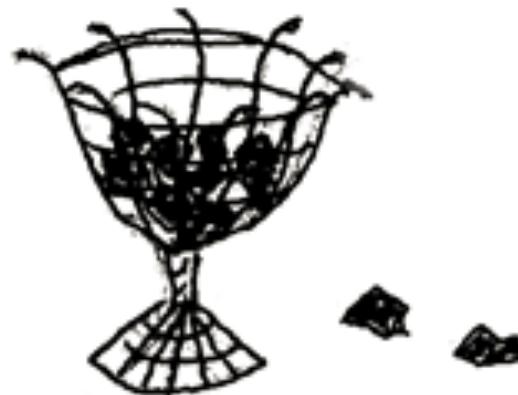
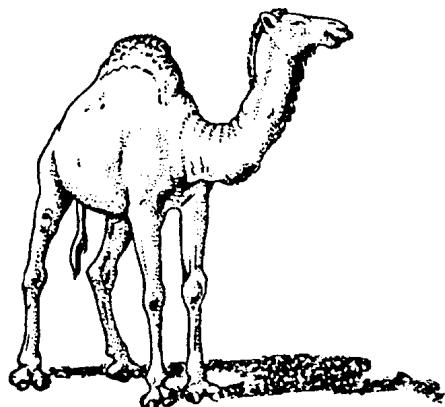
kana

man

nurən

N n

Mo gə wee me u letər «ŋ» mo ?

Namgə, ɳəlē, ɳara, ɳəlanga, ɳama, ɳagəni

ᜈamna wunjə gə maŋ kulê
me ᜈamgə dam iche aw
nulən.

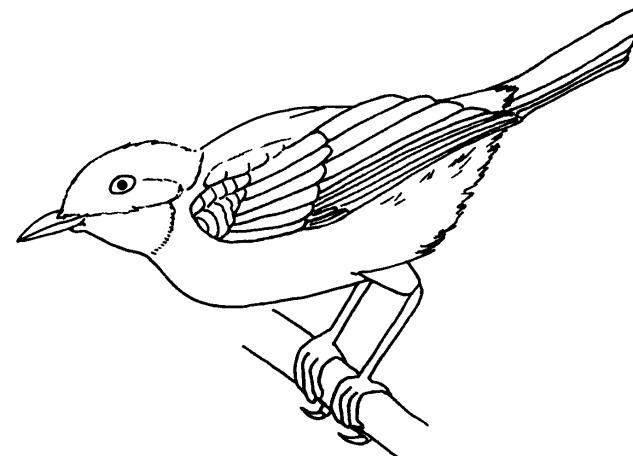
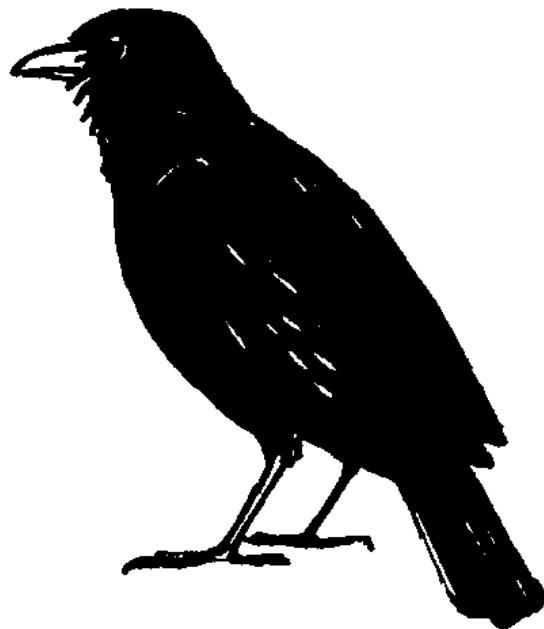
N n   nulən   dan

~   ~   ~   ~   ~

Tt

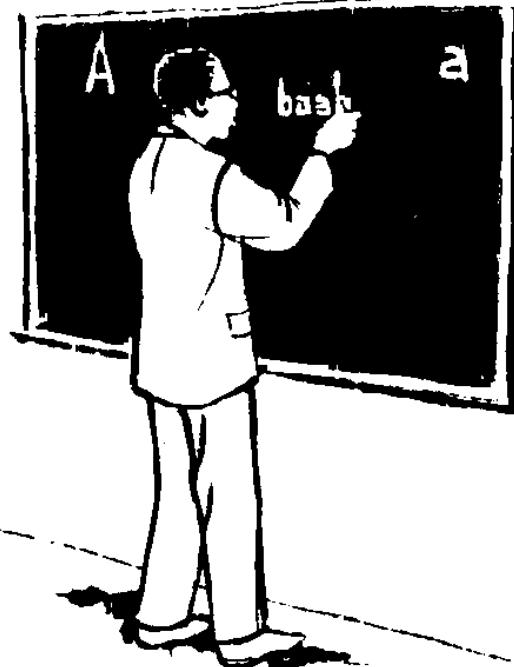

tendər

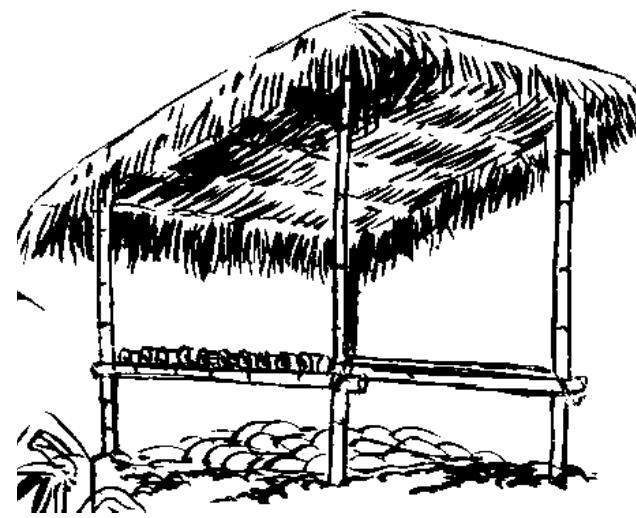
tētē

tımgəli

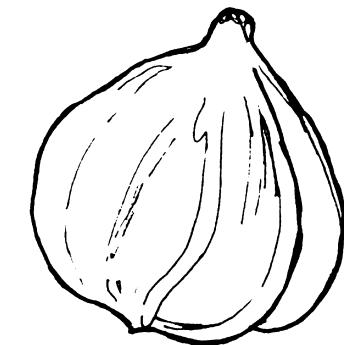
Tt

tablo

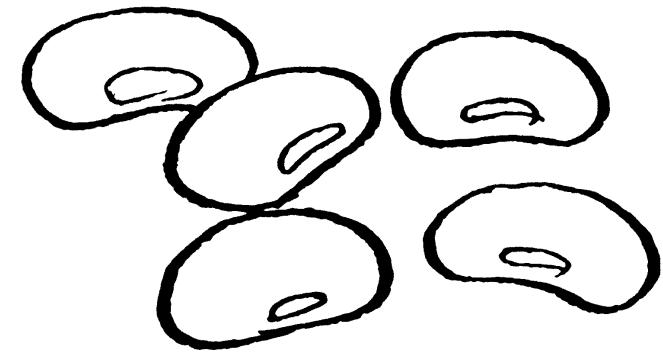
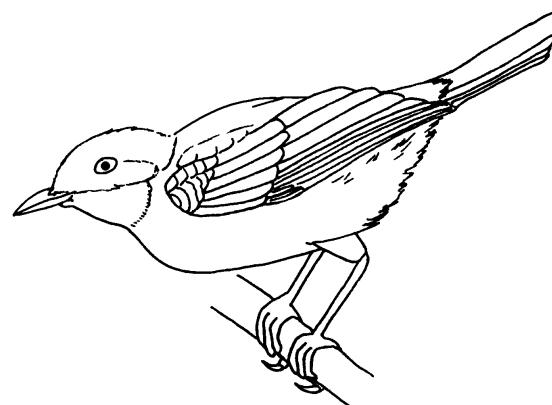
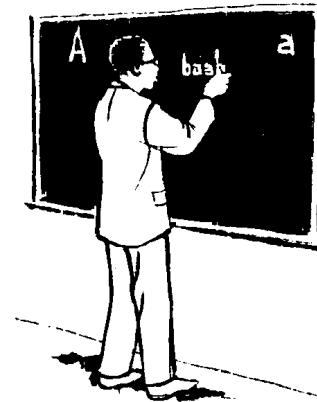
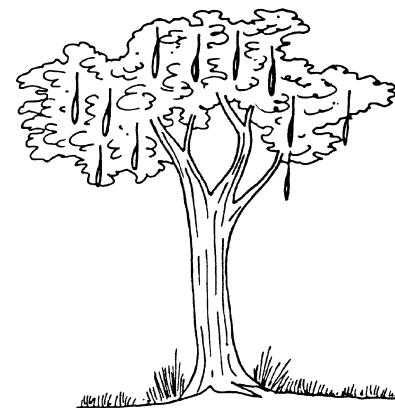
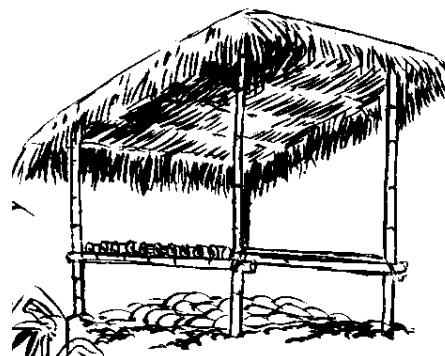
tebala

tum

T t

Mo gə wee me u letər «t» dərəñ nê piyê
mo ?

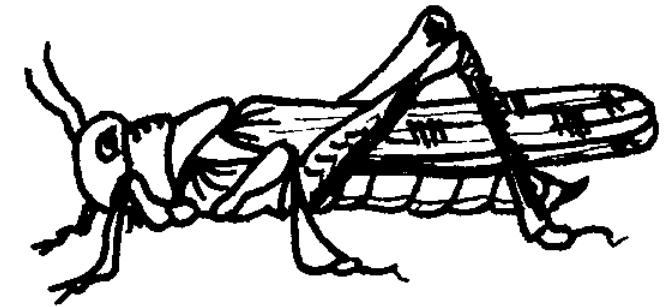
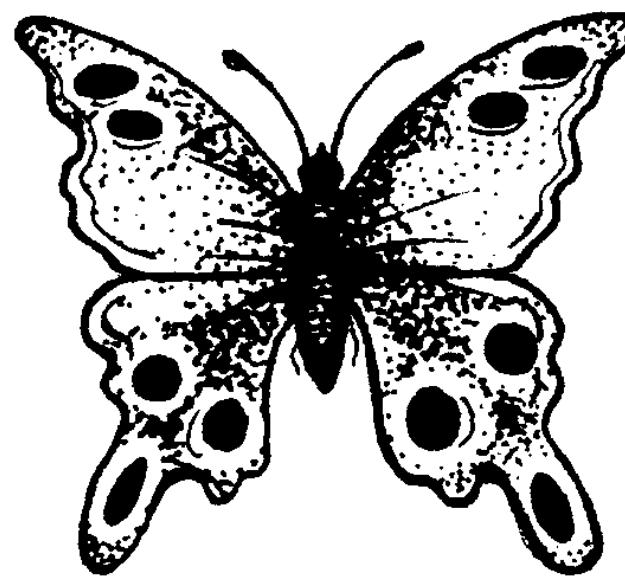
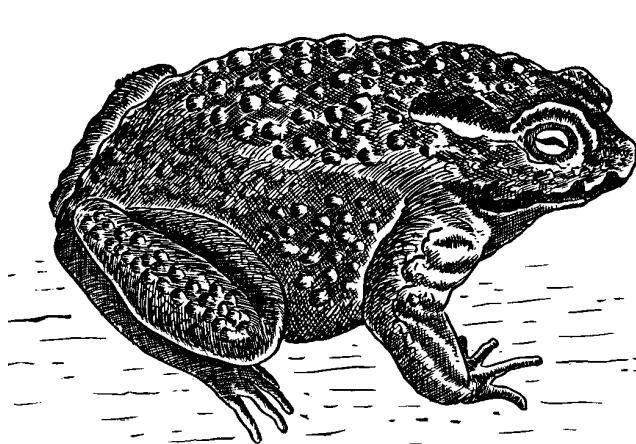
tamjar, təgə, təba, təmla, Terəgə, Tumge

Tendər dam təbala dədə.

Timgəli dam dəra gubələ.

T t tandi tuləñ

P p

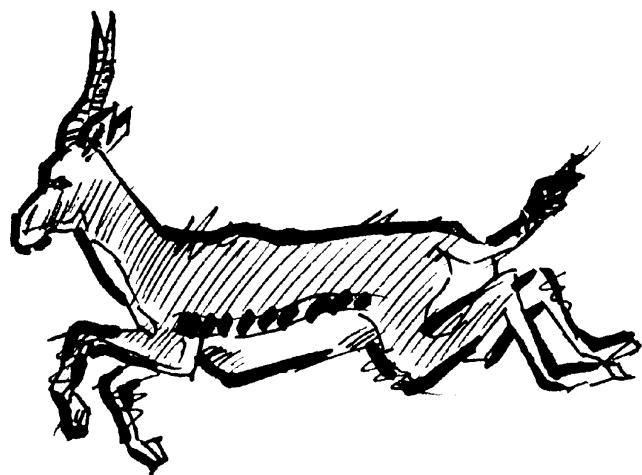

pwana
gə 'wā

pena
pena

pimbəru

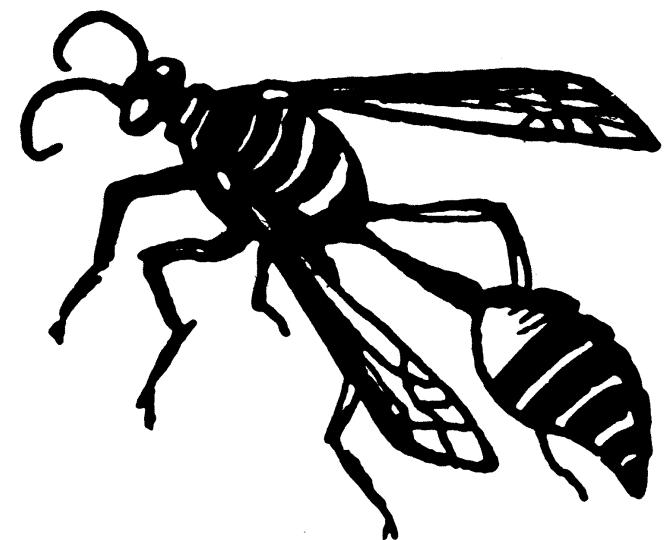
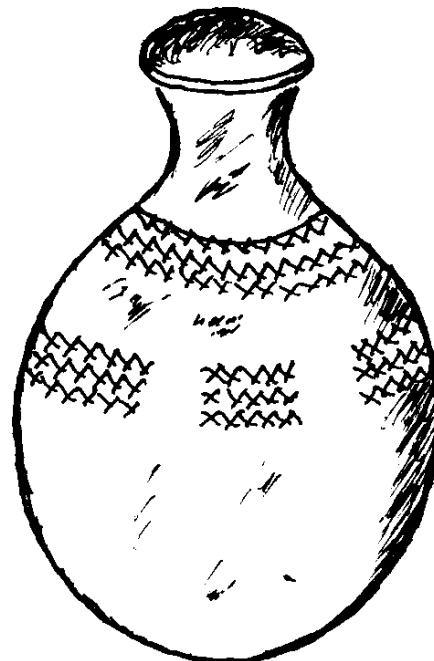
P p

pə̄n̄ga

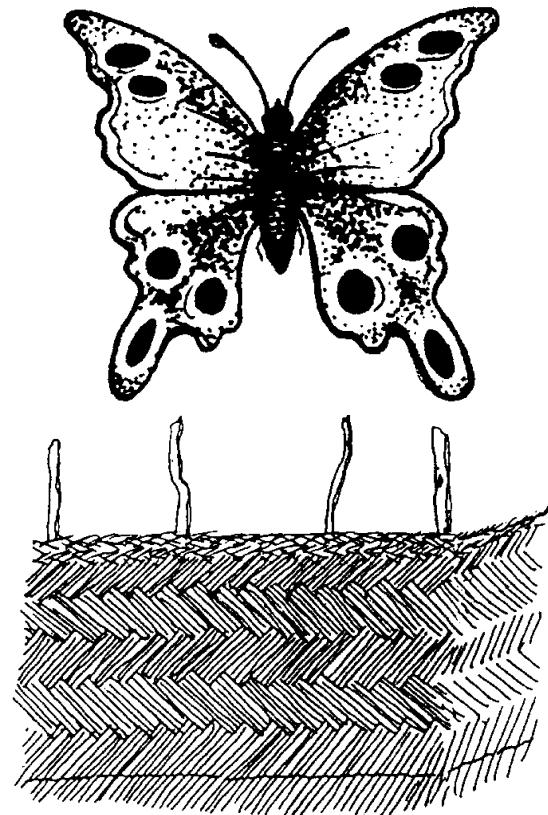
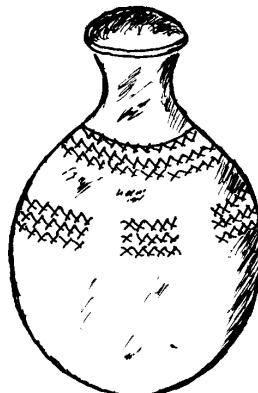
pə̄n̄em

pibn̄êw

P p

Mo gə wee me u letər «p» dərəñ nê piyê
mo ?

paga, Pamagê, pamgə, pêgəñ, peyabda, para

Pibnâw po pə̄rəm dalawâ.

Pimbəru wom mongo bam.

P p par pol

C c

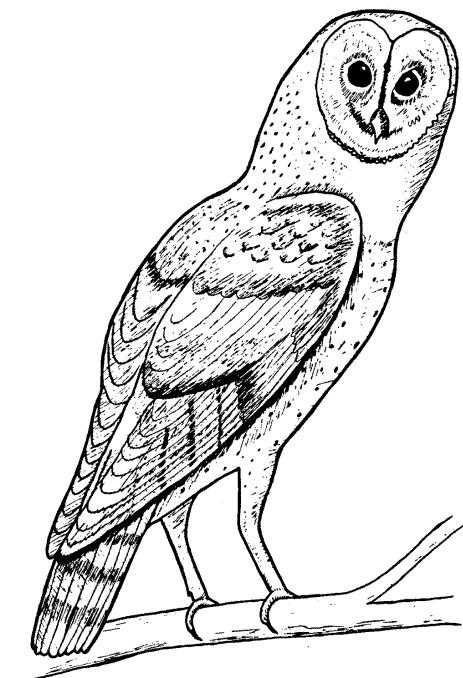
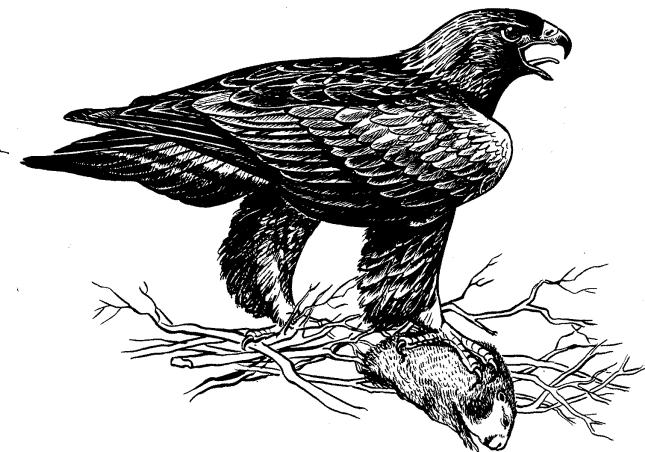

cange

cəmba

cilang

C c

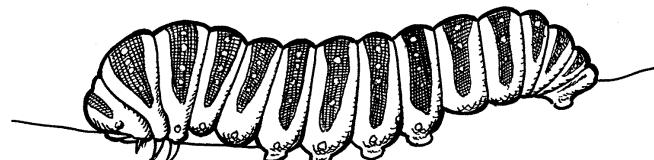
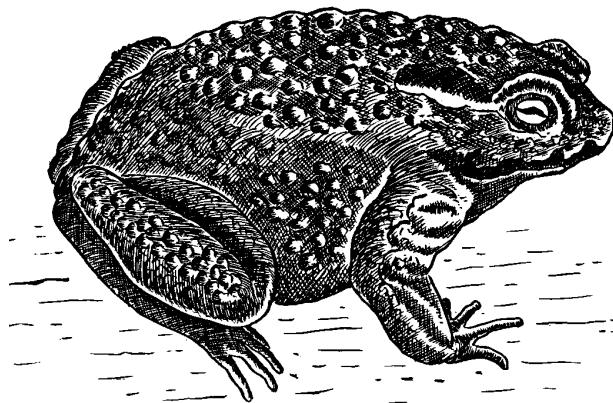
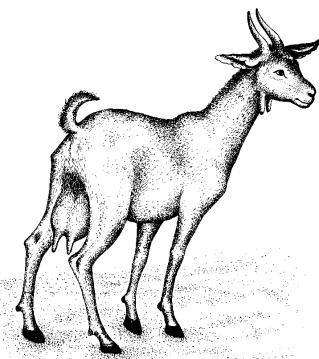
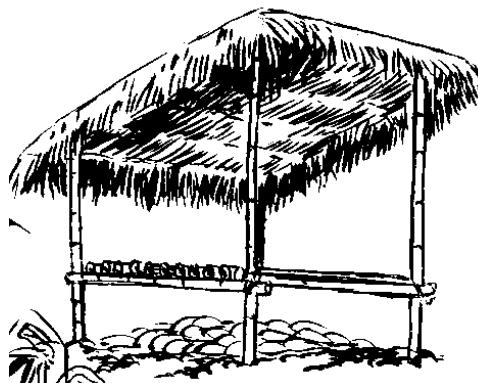
ciri

caa

curəñ

C C

Mo gə wee me u letər «c» dərəñ nê piyê
mo ?

Cəmgə, Cadna, Cajəragə, cagda, cəə, cada

Cadban 'ywor cange gə

cilang. Tandi cor ciri

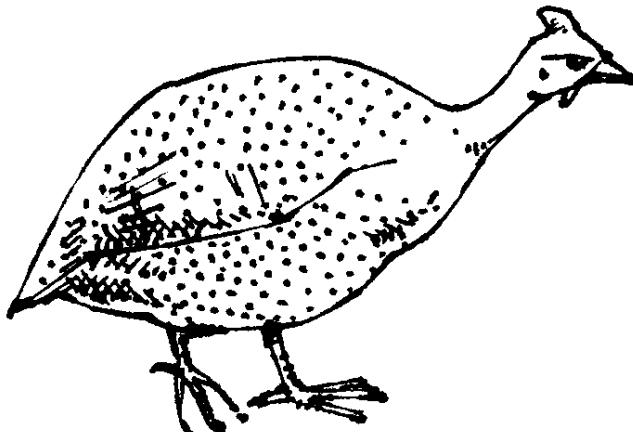
dwarəlâ bi.

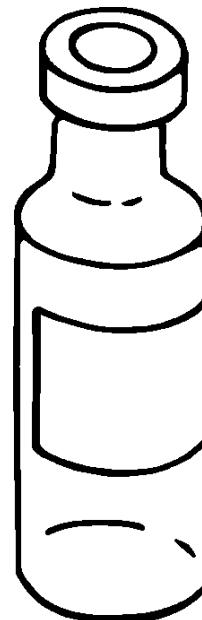
C c cəmba ciri

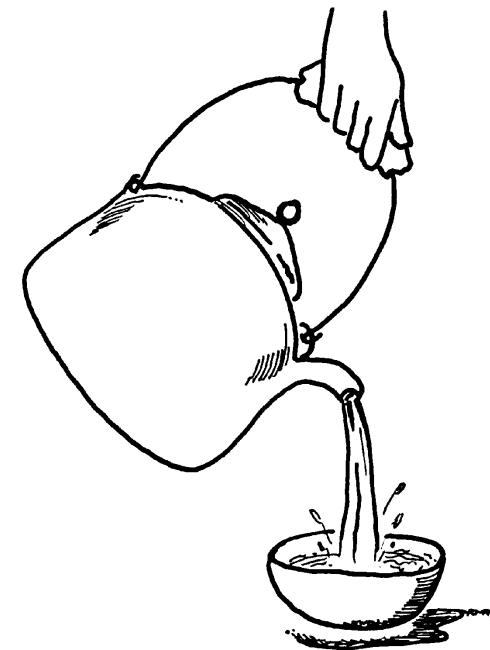
Ch ch

chibə̯ri

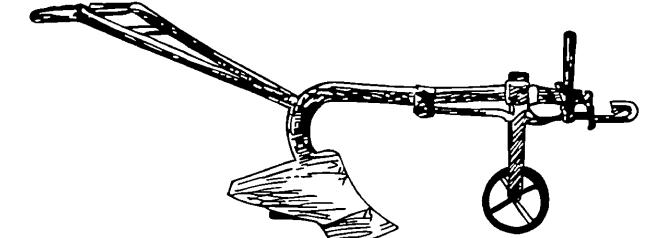

charwa

chay

Ch ch

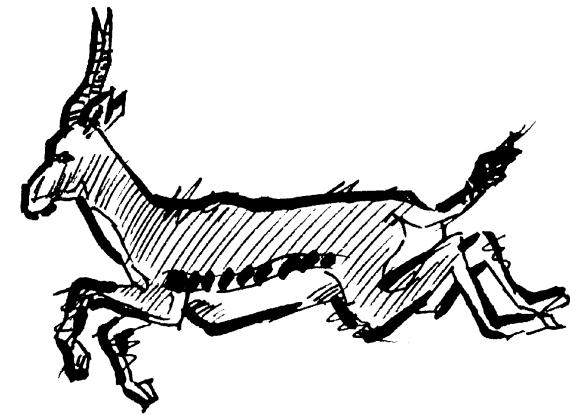
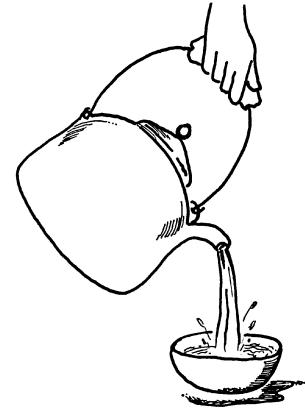
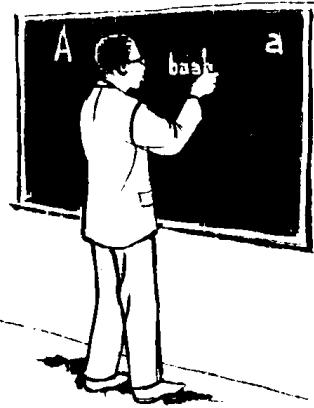
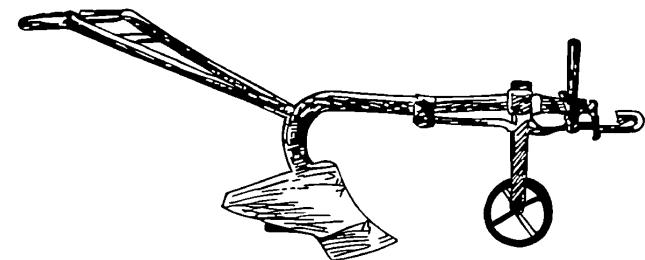
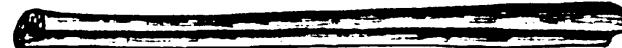
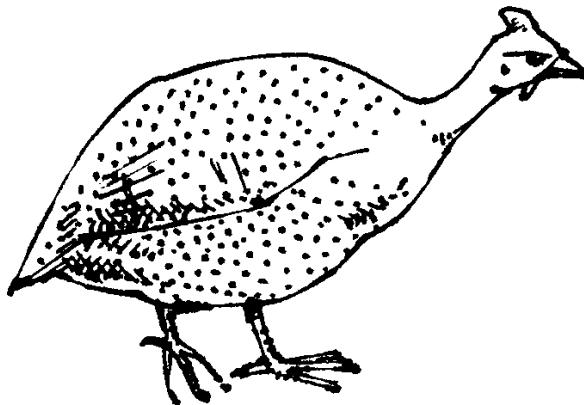
changə̯re

chende

chəri

Ch ch

Mo gə wee me u letər «ch» dərəñ nê
piyê mo ?

chawre, charni, changa, chichəmê

Amsə wa chibə̯ri wom.

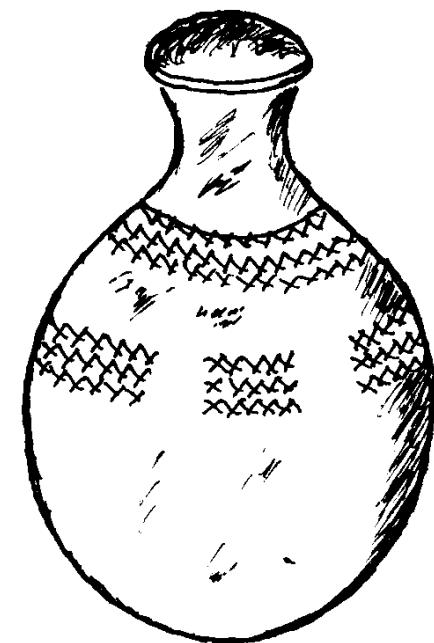
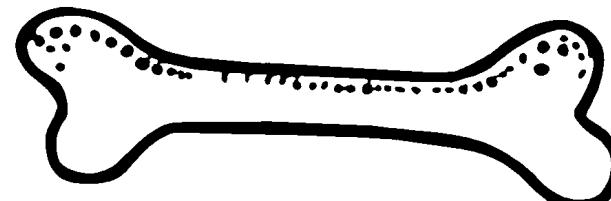
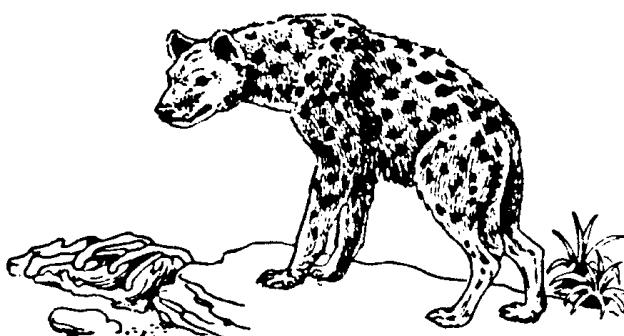
An̥ji ch̄e chay l̄e diȳe.

Ch ch   mache

R r

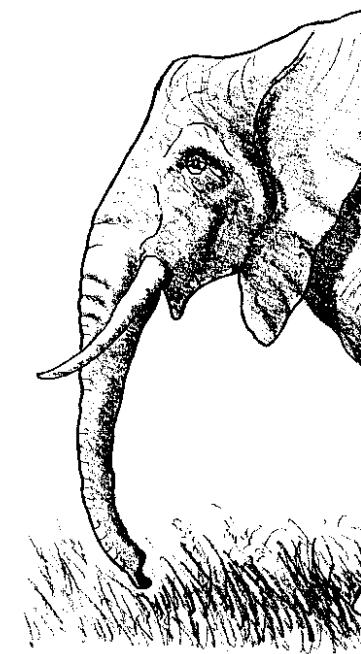
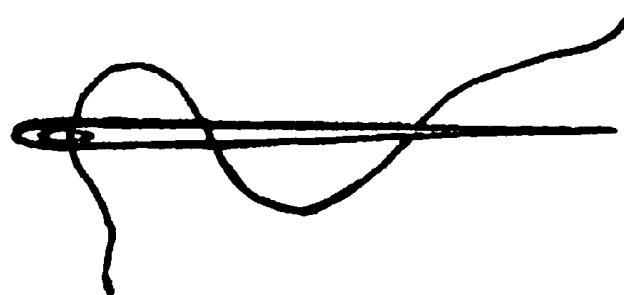

rīgəm

kur̥iñ

pər̥əm

R r

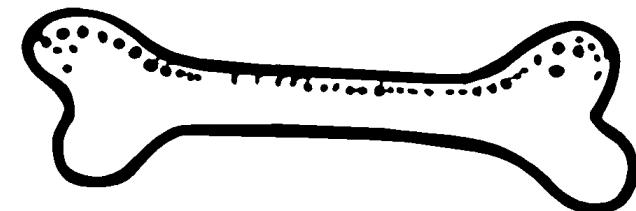
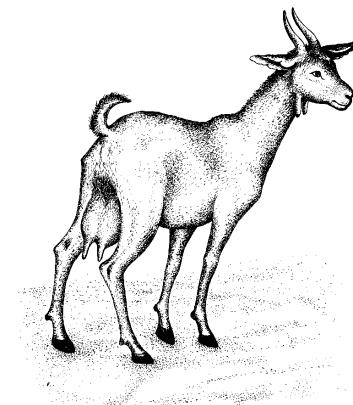
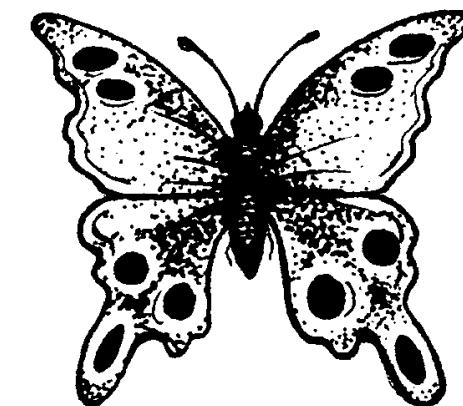
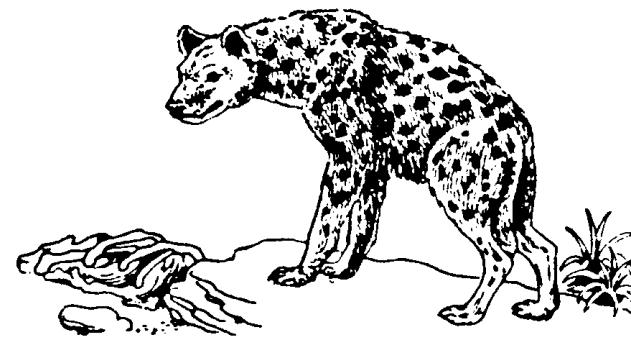
kura

redu

rəngəw

R ~ r

Mo gə wee me u letər «r» dərəñ nê piyê
mo ?

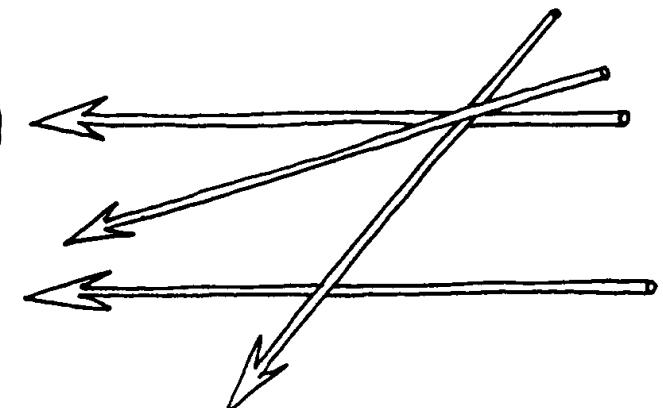
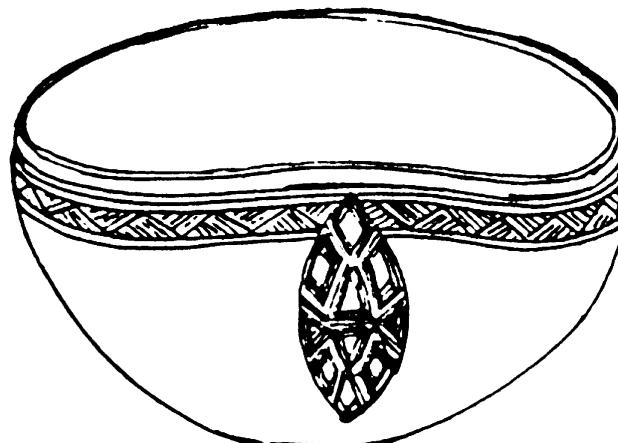
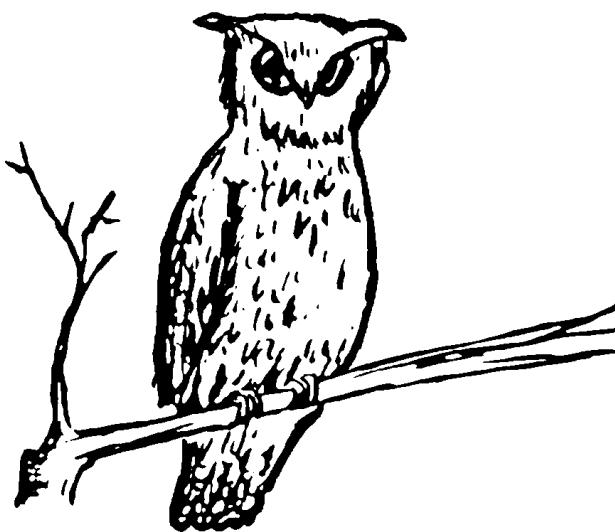

reya, regdu, reda, renda

Rigəm yədə pəranga me
dəgəlaw mar əregdu.

R r redu kura

D d

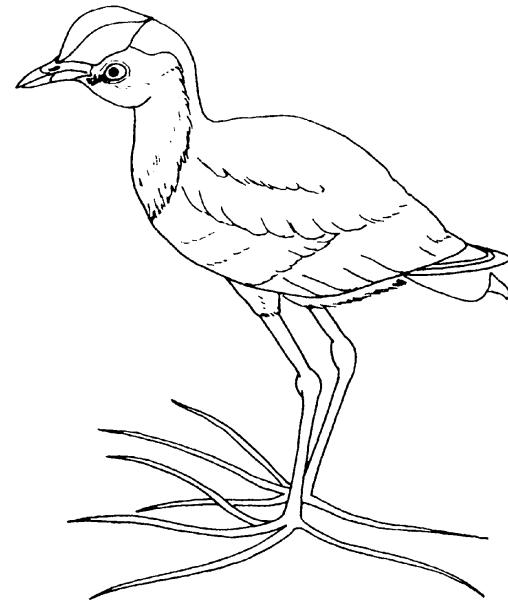

dəgaw

dagna

deche

D d

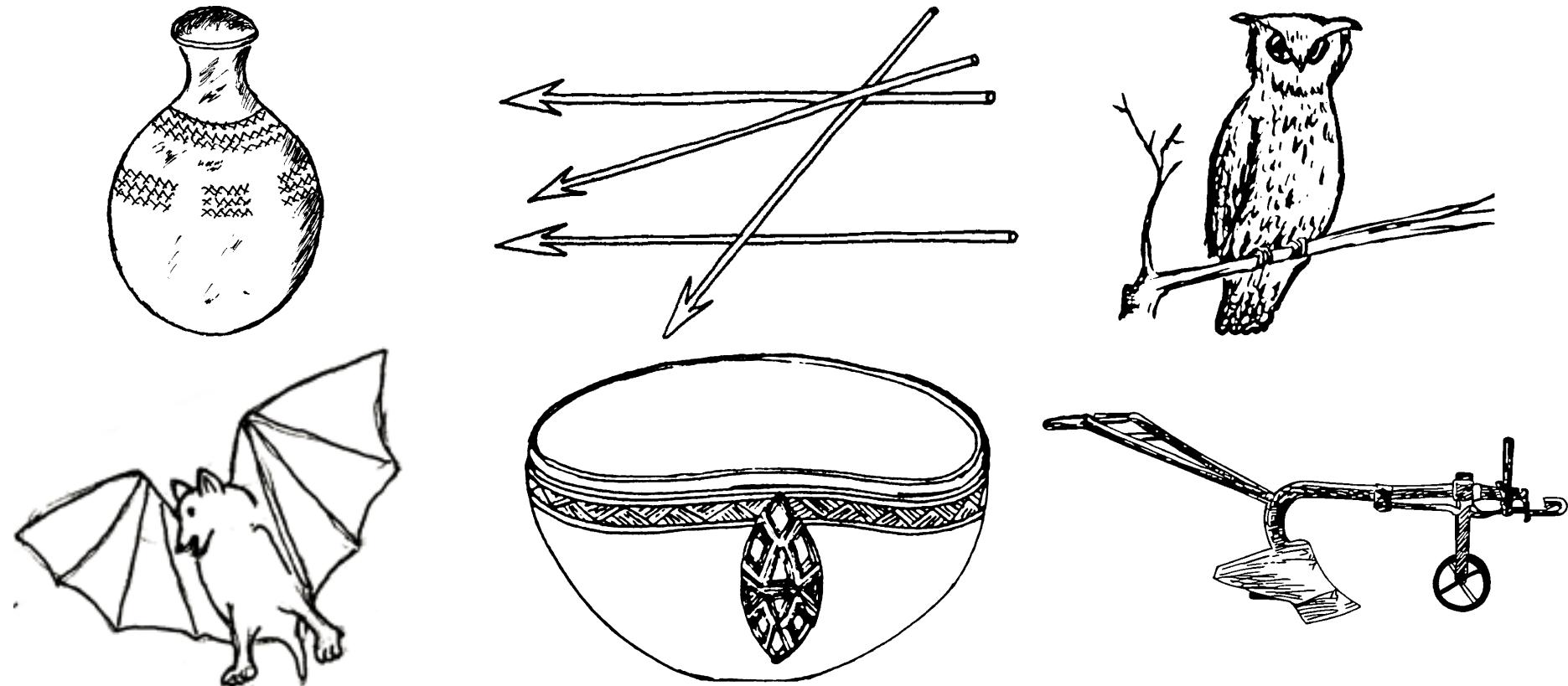
dewa
dewa

deru

D d

Mo gə wee me u letər «d» dərəñ nê piyê
mo ?

dəcha, deyangsa, Dange, Darəgəmana, dara

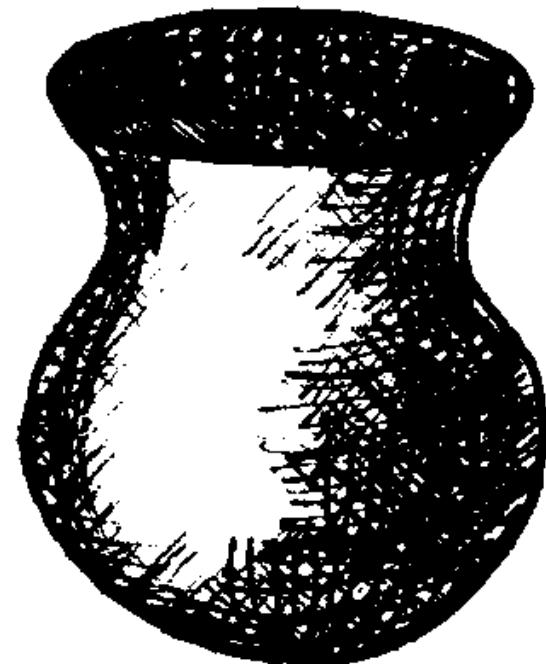
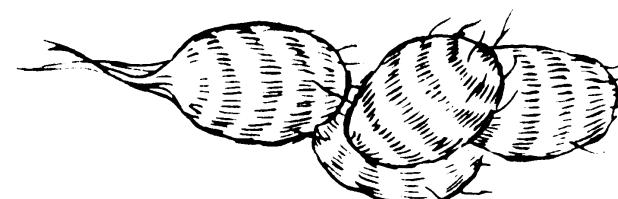
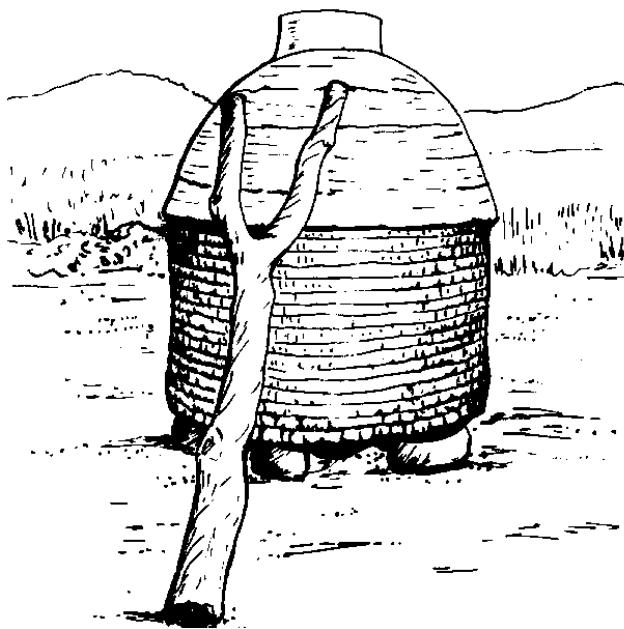
Dange busə dagna gə

sade. Sanga dagna di

ichəra bam bi.

d D dang deche

В 6

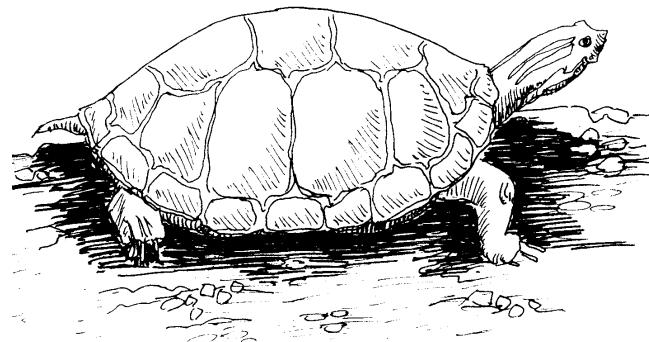

беche

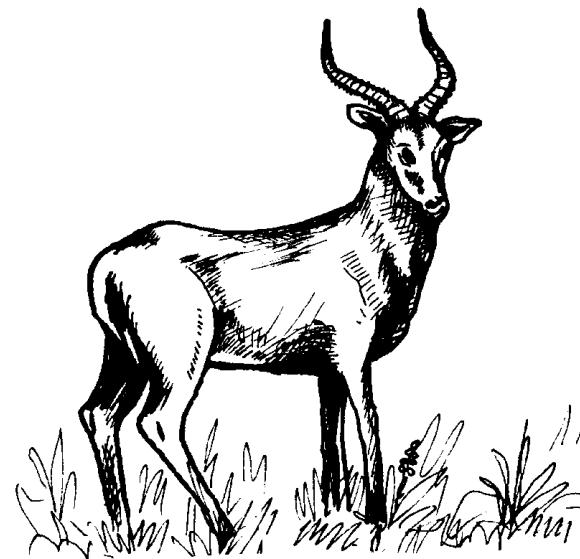
boglê

бëса

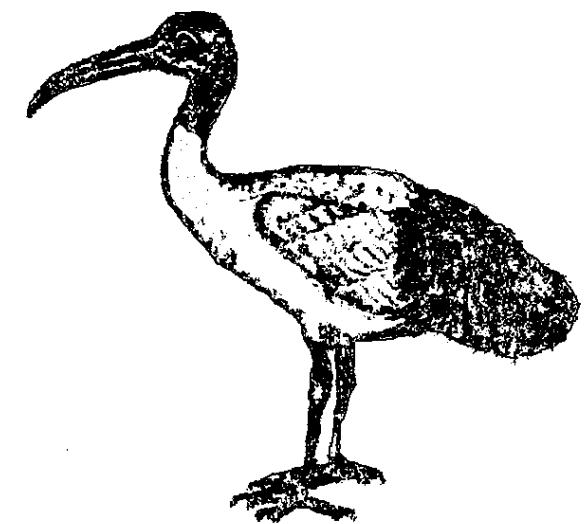
В б

bulê bulê

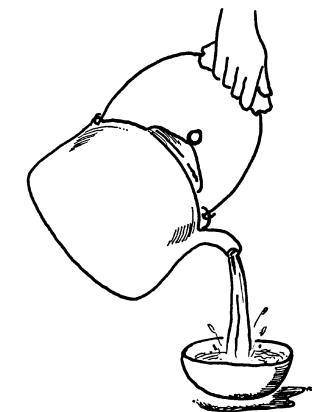
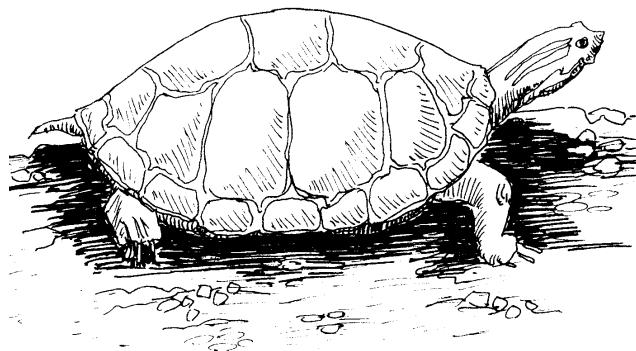
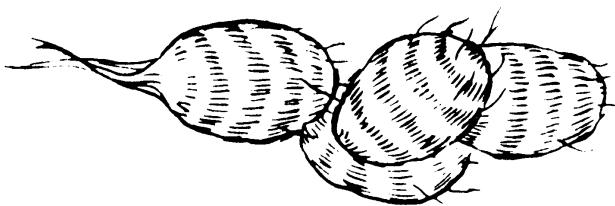
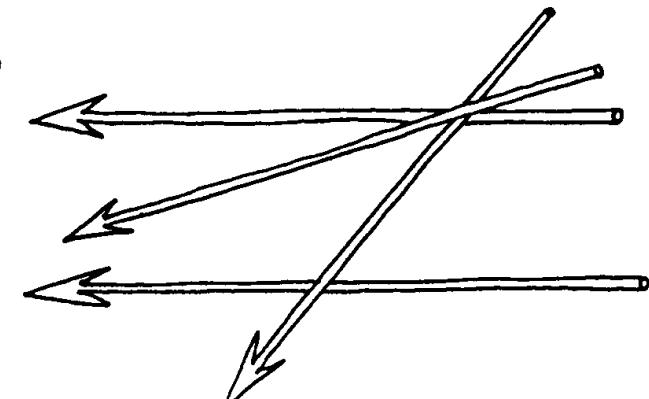
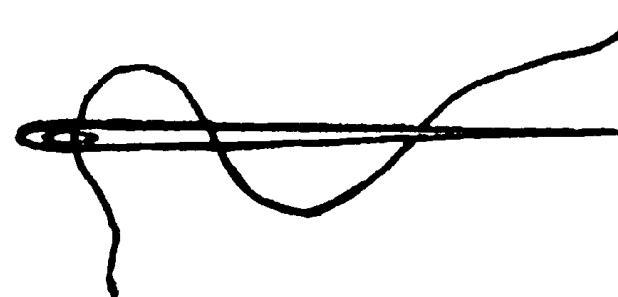
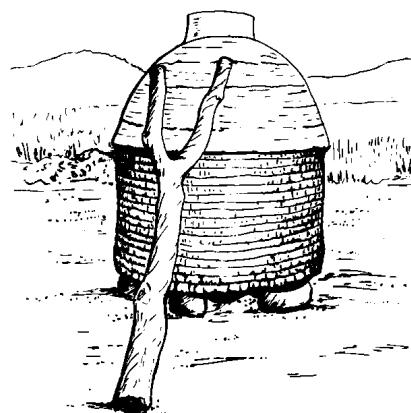
bage

bigəm-
bigəm

B 6

Mo gə wee me u letər «b» dərəñ nê piyê
mo ?

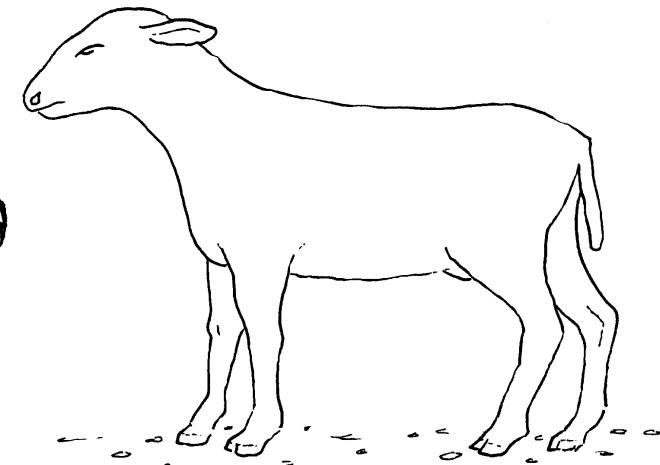
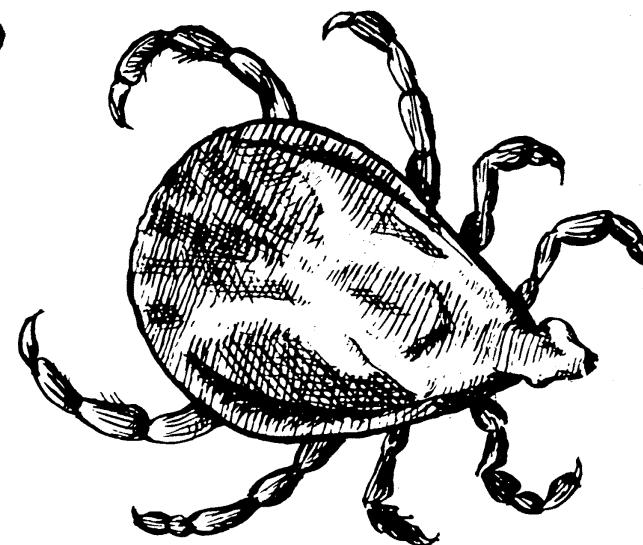
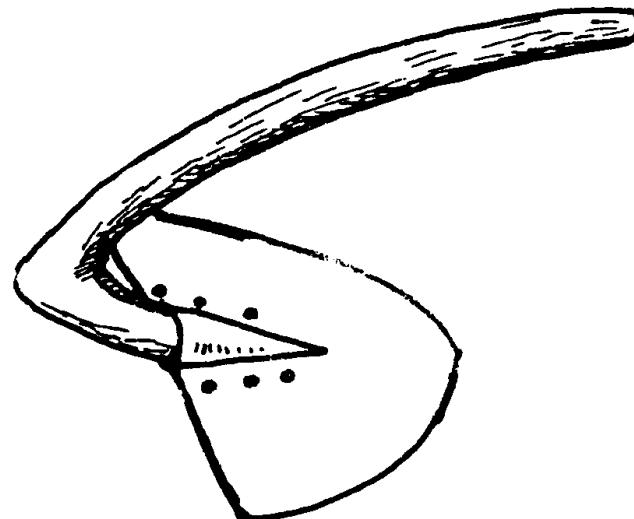
bama, Badme, Bedəmade, bede

Badme yəgə boglê. Anji

hara bo bəsalâ.

бадме ягә болже.
хара бо бəсалâ.

ê ê

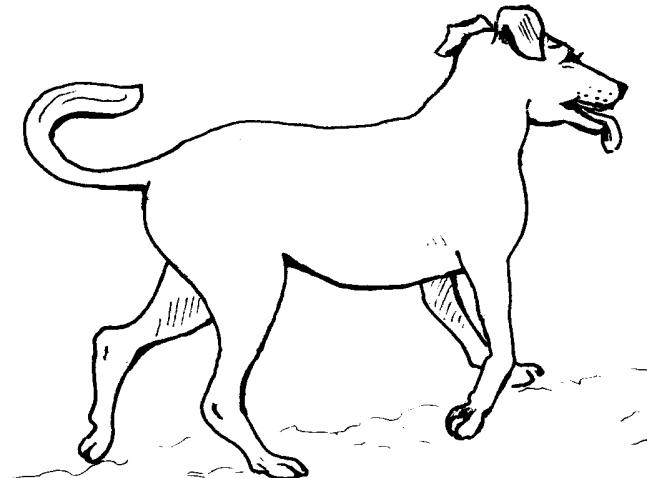

bədâm

bəlmâ

dəmâñ

ê ê

dogdê

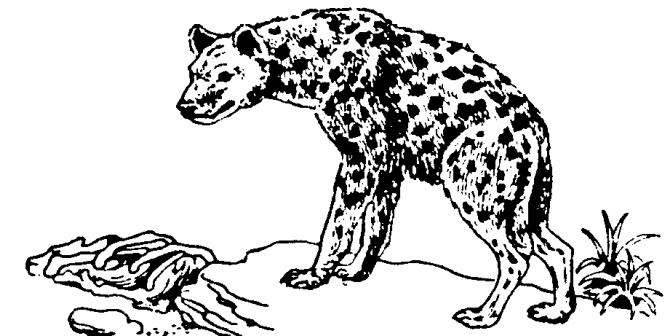
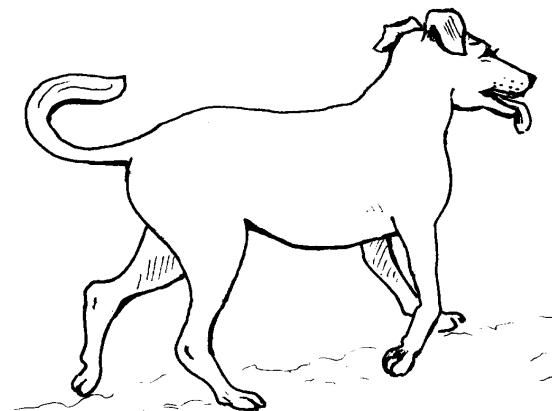
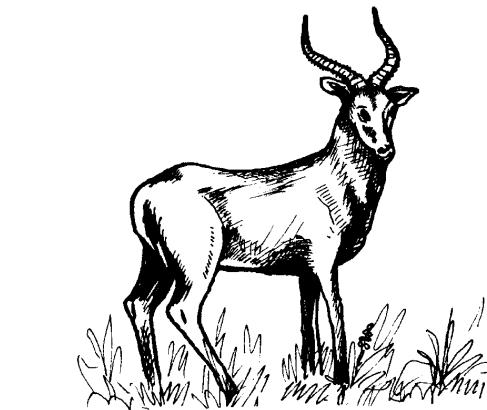
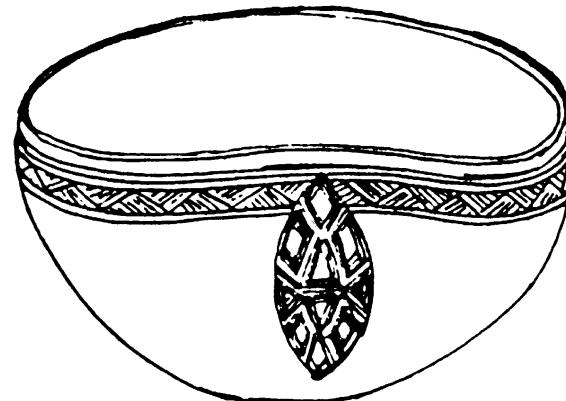
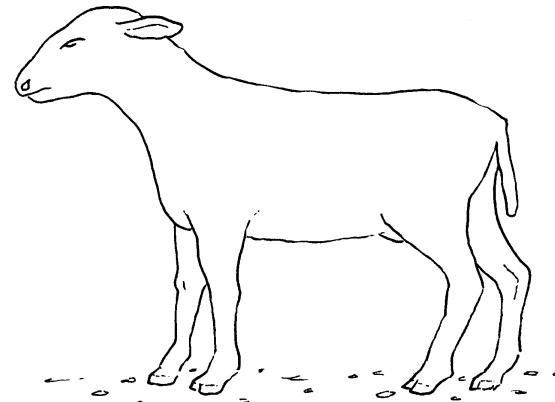
swagê

aba busê

ê ê

Mo gə wee me u letər «ê» mo ?

swagê, Garagê, Gamagê, bêdê, dêdê

Gamagê dam kulə

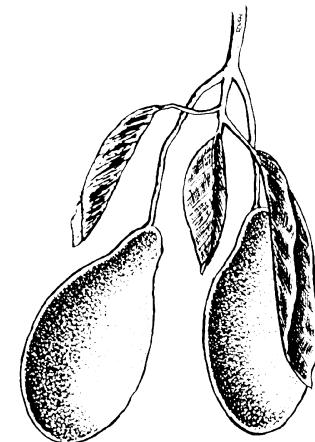
bəwâ. Swagê na bâdâ.

ê ê bədâ kogê

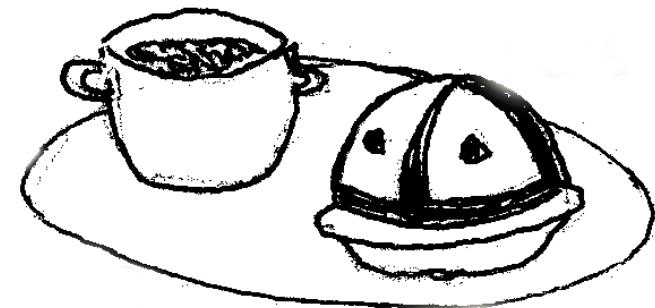
Y y

yiga

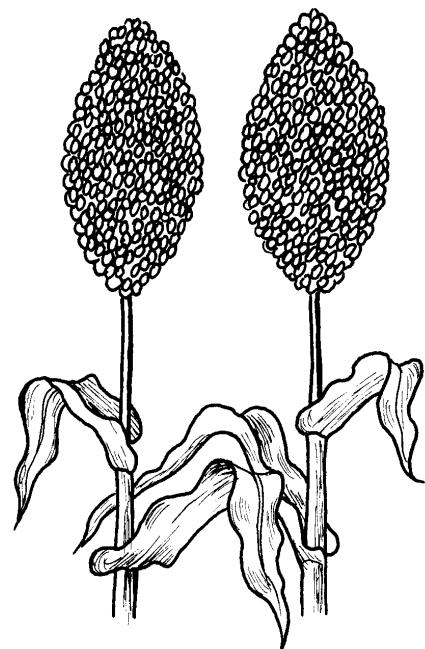

mongo
yaa
duwa

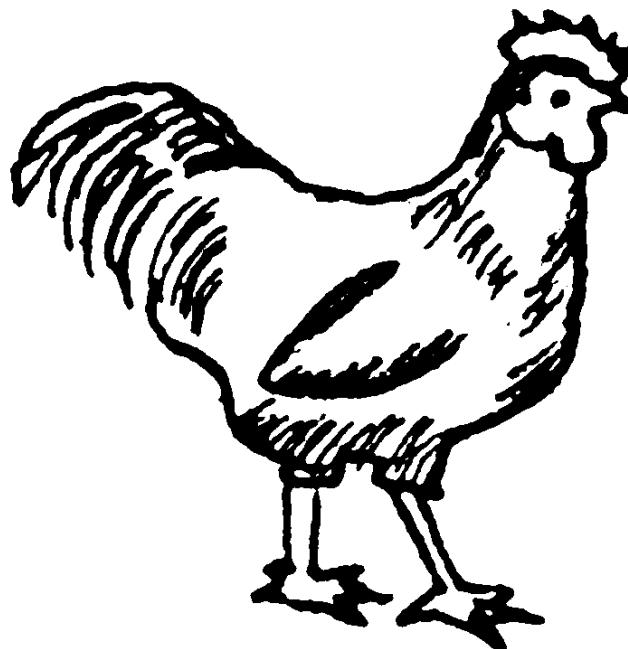

haye

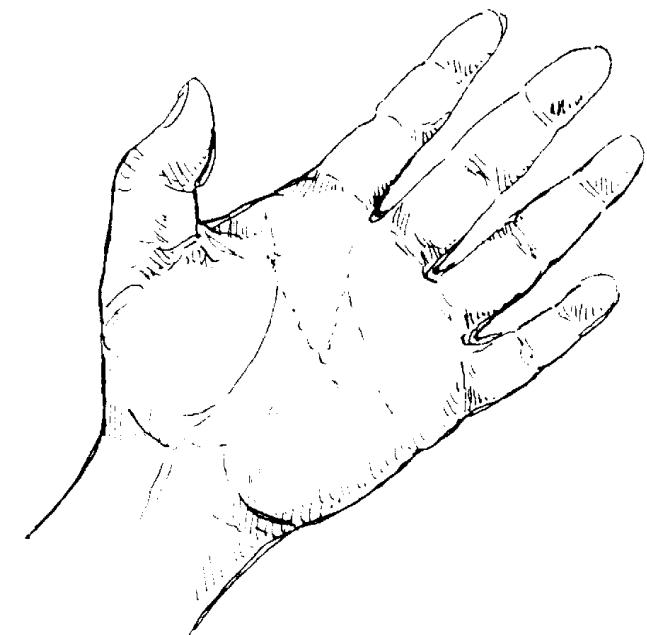
Yy

māy

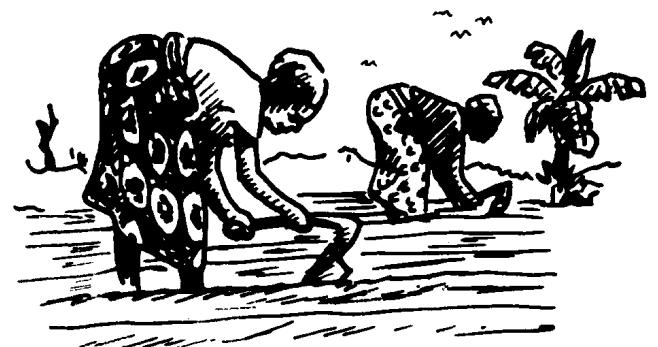
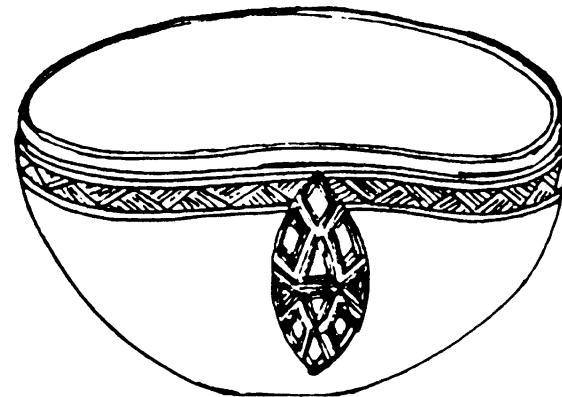
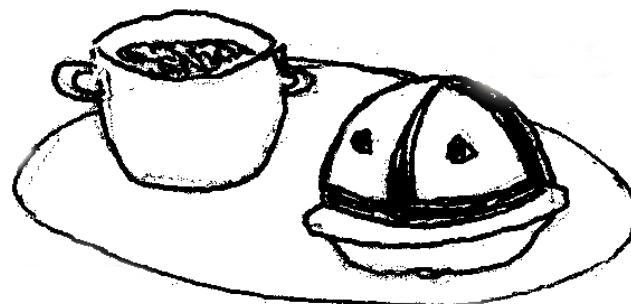
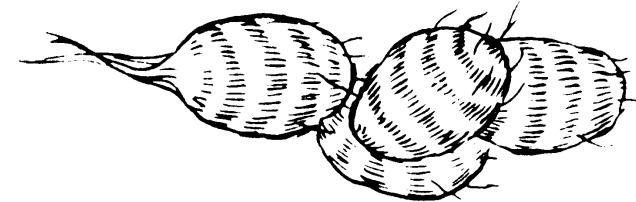
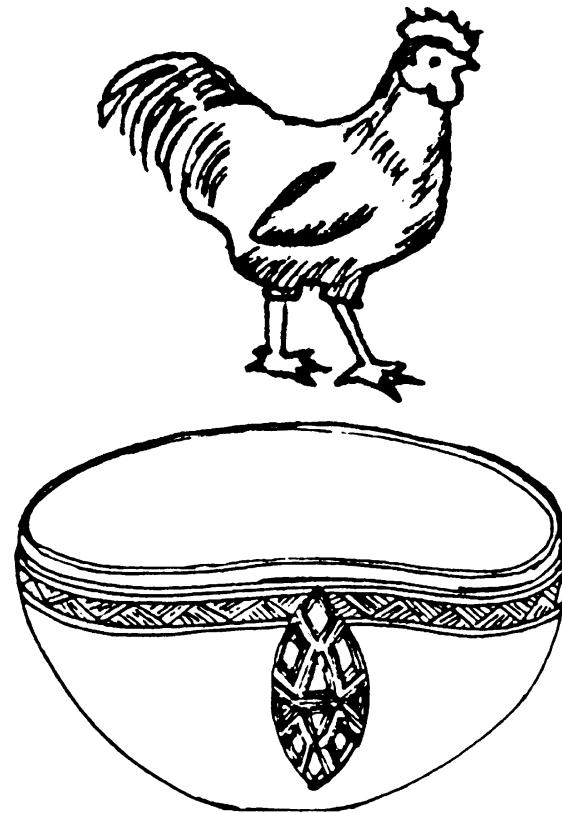
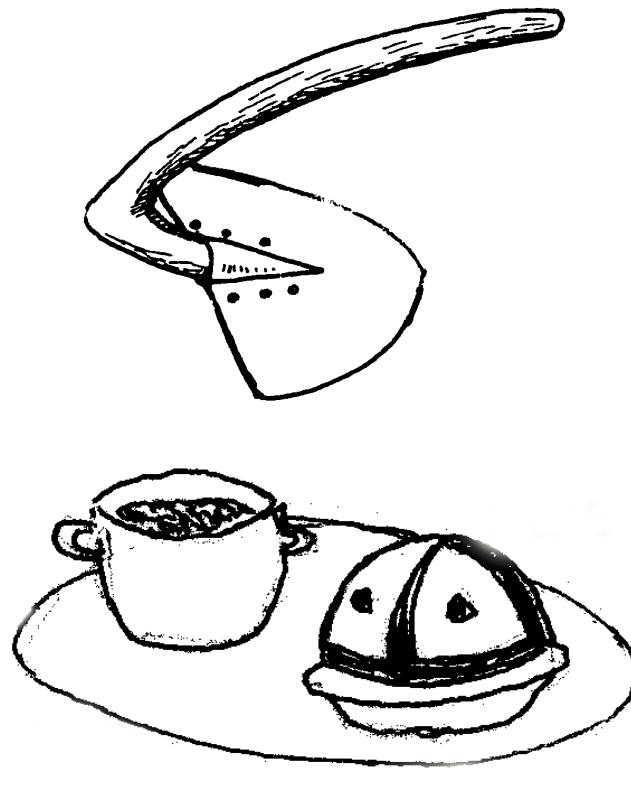
gəray

əsay

Y y

Mo gə wee me u letər «y» mo ?

yəbə, yaa, Yəmənaw, Yədəmade, yara, Yarna

Yədəmade yigə māy. Anji

lay māy bo becheyê me

diyamâw dorbə haye.

---

y Y yiga yaa

Ng ng

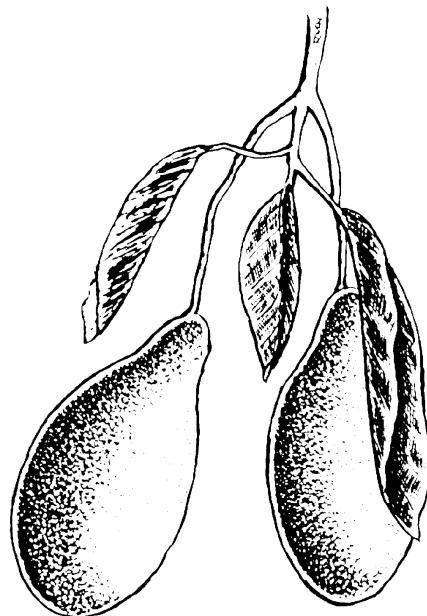

cilang

pəranga

meng

Ng ng

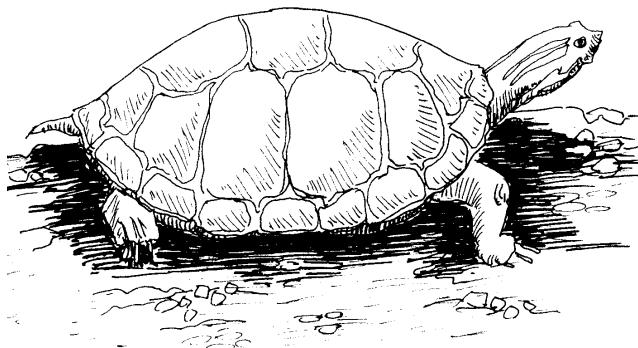
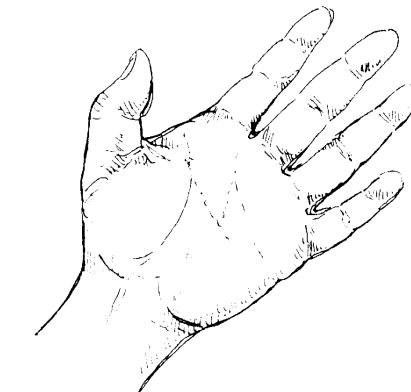
mongo

kurang

Ng ng

Mo gə wee me u letər «ng» mo ?

kalang, sanga, tanga, changa

Kalang dor haye gə

changa. Sanga, tandi ha

kəlê mongo.

---

ng Ng sanga

'Y 'y

'yara

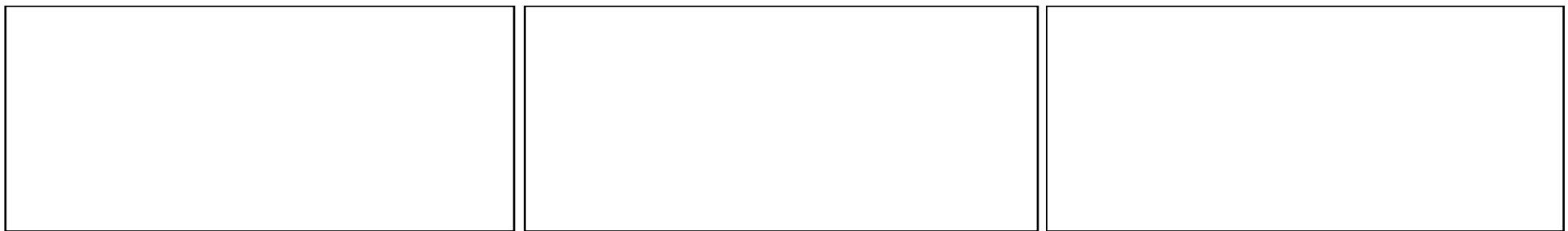

'ywang
'ywang

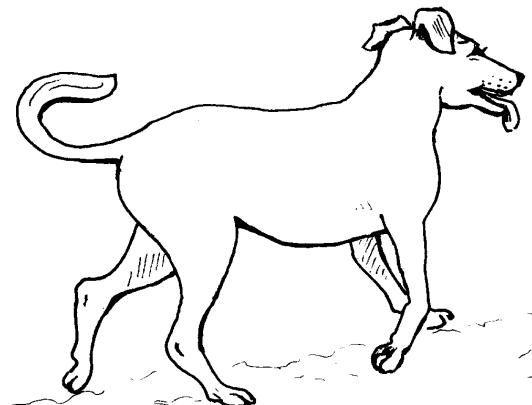
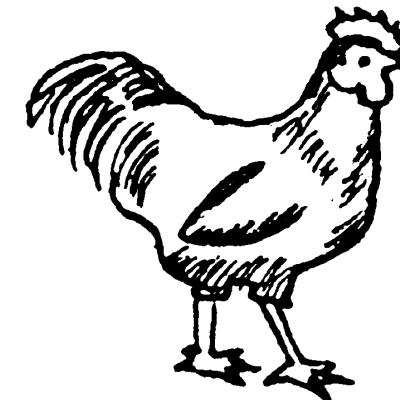
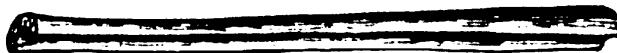
dwe
gə'yeng

IY ly

IY Iy

Mo gə wee me u letər «'y» dərəñ nê
piyê mo ?

'yanà, 'yarbara, 'Yəwe, 'Yeməñ 'yaa , 'Yegəle

Dwe gə 'yəng yê dure.

Anji madə 'yaralâ.

'y 'Y 'yaa 'yen̩
